

bb 76. elfogták a „kék fényes” gondát

i ms/fk/ny la

1972. december 19.

a belügyminisztérium főügyeletétől kapott tájékoztatás szerint gonda László Istvánt, a tv kék fény műsorában körözött bűnözőt kedden Szegeden, a tiszai pályaudvaron a lakosság segítségével elfogták. ügyében a vizsgálat folyik./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk 47.sz.hirünk /kállai Gyula .. / 1.bek. 3.sorában a név helyesen:

n o a n g cuong

/mti/

a fenti szerk.qbwó a bb 47.sz. hírre vonatkozik

bb 77. belföldi híreink jegyzéke 18.00 órától zárásig:

um la

1972. december 19.

- 73. időjárásjelentés
- ur. filmbemutató
- 75. aranymeteor díjak
- 76. elfogták gondát
- 77. hírjegyzék

- 54 -

- v é g e -

20.45/um

ll

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. december 20.

bb 1. gyorsjelentés a továbbtanulási lehetőségekről - iskoláztatási menetrend

i szö/gk um hi cz

1972. december 20.

szöke sándor, az mti munkatársa írja:

a téli szünetben országsszerte hozzáfognak az idei iskoláztatási munka előkészítéséhez. az általános iskola nappali tagozatainak nyolcadik osztályait ebben az esztendőben várhatóan 130-132 ezer diák fejezi be. a középiskolák nappali tagozatain csaknem 55 ezren érettségiznek, közöttük 29 ezren a gimnáziumokban, 26 ezren pedig a szakközépiskolákban. országosan tehát mintegy 185-187 ezer diák továbbtanulásáról, munkába állásáról kell gondoskodni.

a demográfiai helyzetnek megfelelően mintegy hét-nyolc-ezerrel kevesebben fejezik be a nyolcadik osztályt, mint egy esztendővel korábban. az iskoláztatási propaganda szerencsére évről évre korszerűbb, és hatására várhatóan tovább emelkedik az általános iskolát befejezők középiskolai továbbtanulásának igénye. lehetőség lesz arra, hogy a nyolcadikot befejező diákok 42-43 százaléka középiskolában tanulhasson tovább, ami azt jelenti, hogy 55 000 első osztályos gimnazista és szakközépiskolás számára nyílik meg a felvétel esélye. a korábbi elképzeléseknek megfelelően a középiskolákon belül tovább gyarapszik a szakközépiskolás osztályok aránya, és az első évfolyamon minden 100 osztály közül 52-53 szakközépiskolai, 47-48 pedig gimnáziumi lesz.

/folyt.köv./

- 1 -

10

bb 1. /gyorsjelentésfolyt./um

a szakemberek már most felhívják a diákok, szülei és a pedagógusok figyelmét arra, hogy a gimnáziumokba elsősorban azok a gyerekek jelentkezzenek, akik feltételezhetően alkalmasak felsőfokú tanulmányokra a későbbiek során. a gimnáziumba felvételt kérők között a kívántnál magasabb a lányok aránya. ez részben a leánytanulók szorgalmas munkájának gyümölcse, de jórészt abból is adódik, hogy sem ők, sem szülei nem ismerik eléggé a szakmunkásképzés lehetőségeit.

a szakközépiskolai oktatási forma a jövőben megfelel annak a kettős céljának, hogy egyrészt szakmunkás-képesítést adjon, másrészt szakirányú továbbtanulásra készítsen fel. szeptemberben 28 900 diák kezdheti meg középiskolai tanulmányait a szakközépiskolákban, 26 100-an pedig a gimnáziumokban. a következő tanévben több új szakközépiskola, illetve szakközépiskolai típus is megkezdí működését. óvónői szakközépiskolák nyílnak például tokajban, csongrádon, székesfehérvárott, egerben, dorogon, balassagyarmaton, nagykőrösön, kaposvárott, nagykállón, tiszaföldváron, szekszárdon, szombathelyen, zalaegerszegen, budapestben, győrött, miskolcon és pécsen.

a gimnáziumban évek óta csökken a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya. fontos feladat tehát a munkás-és parasztszülők felvilágosítása: tehetséges gyermekeiket ösztönözzék a továbbtanulásra, hiszen a következő tanévtől kezdődően a középiskolai ösztöndíjak adományozása is segíthet a hátrányos helyzet ellen-súlyozásában.

az idén végző mintegy 130-132 ezer nyolcadikos pályaválasztásának körültekintő előkészítésére az általános iskolákban januárban országszerte rendkívüli szülői értekezleteket tartanak. az értekezleteken - és szükség szerint egyénileg is - tájékoztatják a szülőket az idej továbbtanulási lehetőségekről, segítik a tanulókat, hogy rátermettségüknek, tehetségüknek és a népgazdaság szükségleteinek legmegfelelőbb iskolában tanuljanak tovább.

a továbbtanulni szándékozó fiatalok ezután kitöltik jelentkezési lapjukat. ezen két iskolát tüntethetnek fel, függetlenül azok típusától. akik gimnáziumi szakosított tantervű osztályba kérik felvételüket, a választott szaktárgyak megjelölésén kívül azt is írják be, hogy kedvezőtlen döntés esetén kérik-e felvételüket általános tantervű osztályba. fontos, hogy a szakmai képzést nyújtó iskolákba jelentkezők a tanintézet címén kívül a választott szakmát, illetve szakot is tüntessék fel.

/folyt.köv./

- 2 -

10

bb 1. /gyorsjelentés ... 2.folyt./um

a gimnáziumok elsősorban a körzetükhöz tartozó fiatalokat veszik föl, a szakosított tantervű osztályokba azonban körzethatárra való tekintet nélkül lehet jelentkezni. azokban a gimnáziumokban, ahol kétszeres vagy annál nagyobb a túljelentkezés, valamennyi tanulóval tájékoztató jellegű beszélgetéseket folytatnak. ez azonban nem azonos a felvételi vizsgával, a beszélgetés résztvevőitől tehát nem követelik meg vizsga jellegű feladatok megoldását.

a tanulók felvételéről az igazgatók döntenek. elsősorban az általános iskolák véleményét, továbbá a felvételi beszélgetések, illetve felvételi vizsgák, valamint a szakmai alkalmassági vizsgálatok tapasztalatait veszik figyelembe. a tanulmányi eredmény és a magatartás mérlegelésén kívül figyelemmel kísérik azokat a körülményeket is, amelyek a jobb tanulmányi átlag elérését esetleg gátolták. ez elsősorban a fizikai dolgozók, a sokgyermekes szülők, az egyedülálló anyák továbbtanulásra érdekes, tehetséges gyermekeire vonatkozik.

a januári szülői értekezleteket követően - február 20-ig - továbbítják az általános iskolákból a jelentkezési lapokat a középiskolákba, a szakmunkásképzőkbe, valamint a gép-és gyorsíró iskolákba. a felvételi beszélgetéseket április 15-ig bonyolítják le. a szakközépiskolákba pályázó fiatalok felvételének elbírálását egészségi, szakmai alkalmassági vizsga előzi meg. a gimnáziumok szakosított tantervű osztályaiba, illetőleg szakközépiskolába első helyen jelentkezett, de oda fel nem vett diákok lapját április 25-ig küldik el a második helyen megjelölt iskolához. a gimnáziumokba, valamint a gyors-és gépiró iskolákba fel nem vett tanulók jelentkezési lapját május 8-ig / a fővárosban május 15-ig / juttatják el a második helyen megjelölt tanintézetbe. ha a kérelmezőt a második helyen is elutasítják, a jelentkezési lapot május 15-ig továbbítják az illetékes megyei, megyei városi tanács művelődésügyi, budapestben május 31-ig a kerületi tanács művelődésügyi osztályához. az említettek június 15-ig válaszolnak a felvételi kérelemre.

a középiskolák nappali tagozatain érettségiző 55 000 fiatal közül a következő esztendőben a felsőoktatási intézmények nappali tagozatain mintegy 15 ezren kezdhetik meg tanulmányaikat. az idejhez képest tehát az 1973-74. tanév felvételi létszámát nem növelik.

/folyt.köv./

- 3 -

10

bb 1. /gyorsjelentés ... 3.folvt./um

a pedagógusképző intézmények, a műszaki főiskolák, illetve a gazdasági-ügyviteli jellegű főiskolák az idehez hasonlóan jelentős számban várnak jelentkezőket. a tudományegyetemen pedig folytatódik a hároméves programozó-matematikus képzés, tehát újabb elsősökre számítanak. a következő tanév elején lehetőség nyílik a két fokozatu villamosmérnök-képzés megkezdésére: vagyis a villamosmérnök-jelöltek közül is képeznek majd üzemmérnököket és okleveles mérnököket egyaránt. az elmúlt esztendőben szervezték meg az agrárkémikus-képzést, valamint a több fokozatu vegyész-mérnök-képzést. a tervek szerint ezt is továbbfejlesztik.

a nappali, esti és levelező tagozatokon való felsőfoku továbbtanulásról, a felvételek menetrejéről, feltételeiről ebben a tanévben is megjelenik a ,,tájékoztató a magyar felsőoktatási intézményekről,, című hivatalos kiadvány, amely a könyvesboltokban is kapható lesz. /mt1/

--

bb 2. fűtőolaj-árusítás az ünnepeken

i sz/mné um ie cz

1972. december 20.

ötven napra elegendő tüzelőt tárolnak a fővárosi tüker-telepeken. huszonháromezer vagon fa, szén, koks, hazai és német brikett áll a lakosság rendelkezésére. a számítások szerint ez bőségesen elég a tél végéig, de szükség esetén a megfelelő utánpótlás is biztosított.

a tüzelőellátás egész évben zavartalan volt. a tüker eddig 122 ezer vagon tüzelőt adott el, a kedvezményes vásárlási akció keretében pedig 216 ezer utalványt váltottak be a fővárosban. idén egyébként jóval kevesebbet igényelt a lakosság a ,,nagyományos,, tüzelőanyagokból. oka részben a tavalyi enyhe tél, de főleg a korszerű fűtési módok gyors elterjedése.

házunkban mintegy 1 millió 600 ezer olajkályha van, ebből budapesten körülbelül 300 ezer. a lakosság fűtőolaj ellátásával a tüker 123 fővárosi fiókja és az áfor két telepe, 37 töltőállomása, 23 mozgó eladóhelye, valamint 40 magánkereskedője foglalkozik. kilenc garázsban is kapható - így összesen 234 eladóhely áll a lakosság szolgálatában. a tüker évi 33 millió liter, az áfor évi 100 millió liter forgalmaz. idén először utalványra is lehetett olajat kapni, az akcióban a tükertől tárolódényeket is be lehetett szerezni.

az áfor kilenc töltőállomásán éjjel-nappal - még munkaszüneti napokon is - árusítanak fűtőolajat, nyitva tartanak a karácsonyi és újévi ünnepek minden napján is. /mt1/

--
- 4 -

bb 3. új bevásárló központok a fővárosban

i -don/fk um hi cz

1972. december 20.

a főváros kereskedelemfejlesztési terve a következő esztendőben több bevásárló központ létesítését irányozta elő. ezek egyike lesz a kelenföldi, amelyet a schönherz zoltán utca, a bercsényi utca és a körösi józsef utca által határolt területen hoznak tető alá. az áruház dél-budán való telepítését indokolja, hogy budapest egyik leggyorsabban fejlődő városrésze a xi. kerület, ahol jelenleg a főváros lakosságának több mint egynegyede él. a másik tényező, amelyik kelenföld mellett szól, hogy a kerület jelenlegi üzlethálózata nagyarányú bővítésre szorul. az áruház mintegy 18-20 ezer négyzetméternyi alapterületen épül fel.

az új létesítmény tervezett cikklislista az élelmiszerektől kezdve az iparcikkekig széleskörű választékot ölel fel. az egyemeletes áruházban szolgáltatóipari egységek is helyet kapnak. a lábakon álló bevásárló csarnok alatt mintegy 400-450 személygépkocsi részére parkoló kialakítása is szerepel a programban. a több mint 400 millió forintos beruházás megvalósításához a kivitelező, a középületépítő vállalat jövő év szeptemberében lát hozzá.

a másik jelentős kereskedelmi létesítményt óbudán hozzák tető alá. a belkereskedelmi minisztérium és a fővárosi tanács közös beruházásában készülő flórián téri bevásárló központ építése a következő hetekben megkezdődik. óbuda üzlethálózata egyébként évről-évre gyarapodik. átadásához közeledik az a kiszolgáló létesítmény, az abc áruházat, bisztrót, eszpresszót és szolgáltató házat rendeznek be. a kerület kereskedelmi ellátásában jelentős javulást azonban a flórián téri 21 ezer négyzetméter alapterületű áruház hoz.

a főváros ellátásának javítását célzó fejlesztési terv szerint 1973-ban összesen több mint 10 ezer négyzetméter alapterületű kereskedelmi létesítmény épül. az új abc-áruházakat főként az új lakótelepek kapják, de fejlesztik a peremkerületek üzlethálózatát is. /mt1/

--

- 5 -

bb 4. a művelődési házak szünidei ifjúsági programjai

i zsu/mm um h1 cz

1972. december 20.

a budapesti művelődési házak szünidei jelszava: a diákok egyetlen napja se teljék el tétlenül, a kikapcsolódás, jó szórakozás mellett ismereteiket is bővíthessék, vegyenek részt színes programokon.

a zuglói danuvia művelődési ház például vidám fenyőfa-ünnepséggel nyitja az eseménysort, majd kalandos, uti, és játékfilm-vetítések, vetélkedők, bábjátékok gazdagítják a programot. érdekes lesz a „petőfire emlékezünk”, című irodalmi műsor, ahol a diákok neves színművészekkel találkozhatnak. a tánciskolás növendékek részére „kis szilvesztert”, rendeznek december 30-án.

a csepeli radnóti miklós művelődési ház az általános iskola első tagozatos tanulói részére mesefilmeket, bábműsorokat, a felsőtagozatosoknak irodalmi programokat rendez, emellett a művelődési házhoz tartozó klubok gondoskodnak a középiskolás ifjúság hasznos időtöltéséről is. például a csillagtelepi ifjúsági pinceklubban dr. mérő józsef tart földrajzi előadást „ezt láttam londonban”, címmel, a csepeli kiesz klubban filharmóniai ajándékműsor lesz a régi hangszerekről. a művelődési ház képzőművészeti szakköre a szüniidőben is működik, s a könyvtár is várja olvasóit.

a fővárosi művelődési házban a szünidei matiné és a mese-film-programon kívül az általános és középiskolák tanulói részére kémia és biológia szakköri foglalkozások lesznek, s a tehetséges munkásgyerekek egyetemi előkészítő foglalkozásait is folyamatosan megtartják. működik ezenkívül a képzőművész és csillagászati kör is.

a pestszécsényi csillag a kisiskolások részére gyermekszínházi előadást, szünidei matinét rendez, a felsőtagozatosok és középiskolai tanulók részére a táncanfolyam záróvizsgája vetélkedővel, játékkal, műsorral, tánccal biztosít jó szórakozást a gyerekeknek. külön szakköri programokat is összeállítottak, például a honismereti szakkör tagjai a vármuzeumban, a biológiai szakköre a nemzeti múzeum kiállítására, az uttoróklubbé a párttörténeti múzeumba, az ezermester és fémmegmunkáló szakkör tagjai barkács-kiállításra látogathatnak el./mti/

- 6 -

bb 5. teljes a választék, naponta friss szállítmány - a compack és az édesipar a karácsonyi-ujévi kávé-ellátásáért

i kf/pá/ny ie -cz

1972. december 20.

a „ hazai kávéipar, a compack vállalat és a magyar édesipar, már teljes üzemmel az ünnepi csúcsgazdálkodás zavartalan lebonyolítása érdekében tevékenykedik. az év hátralévő napjaiban ugyanis a két vállalatnak mintegy 140-150 vagonnyi kávé kell eljuttatnia a hálózatba. a két vállalat változatlanul teljes választékot nyújt, 25 fajta kávé kínál több mint százféle csomagolásban, adagolásban.

a magyar édesipar ezen a héten háromféle - africana, orient és mocca - 20 dekás kávéból diszponozt hoz forgalomba. a fővárosban már kapható - vidékre a két ünnep között kerül - a legolcsóbb kávé nagyobb csomagolásban is, fél kiló 50 forint. csupán egy forinttal drágább a „ versenytárs, a compack legolcsóbb kávéja, az ugyancsak fél kilós karaván.

a compack vállalat - amelynek kávéforgalma az idén 20 százalékkal növekedett - ezen a héten a korábban szokásos napi öt vagon helyett átlagosan 8 vagon kávé ad át a kereskedelemnek, a hét végén azonban lesz kilenc-tíz vagonos napiuk is. a megnövekedett igények kielégítésére a pörkölőben és a csomagolóban nyújtott műszakot vezettek be, s még december 24-én is tartanak ügyeletet a központban, a raktárakban. sürgős esetekben közvetlenül az üzletekbe szállítják az utánpótlást, s ezekben a napokban még a vidéki vállalatok pótlásrendeléseit is 48 órán belül teljesítik.

a magyar édesipar kávé-részlege már három műszakban termel, hiszen két és fél-háromszorosára növekszik forgalmuk. a következő két hét-végén is dolgoznak, mert az ünnepek előtti szabad-szombatokat a nagy munkára tekintettel korábban adták ki. a nagykereskedelmi vállalatokkal kötött megállapodás alapján sürített szállítási rendet vezettek be, naponta hordják a friss kávé vidékre és szombaton sem szünetel a kávé-kiadás. az édesipar az e héten pörkölt és csomagolt kávéhoz, legalábbis a fél kilósakhoz, kis üdvözlő lapot is mellékel, kellemes ünnepeket kíván kávévásárlóinak./mti/

--

-7-

To

To

bb 6. mit ajánl a televízió 1972. december 25-től 31-ig?

i zsu/pá/ny hi -cz

1972. december 20.

december 25-én délelőttre érdekes, változatos gyermekműsort ajánl a televízió. Lesz játékos verses, zenés műsor „ róka, rege, róka, címmel, valamint „a koldus és királyfi, két-részes csehszlovák játékfilm kerül képernyőre hétfőn és kedden délelőtt. karácsony első és második napjának délutánján mutatják be hettai jend „ kiskirályok, című regényének filmváltozatát ernyei bélával és balázsovits lajossal a főszerepekben. este huszka-békeffy „ bob herceg, című operettjének tv-változata után folytatódik a „ kicsoda-micsoda, fejtörő-játék, majd „ szereti ön brahmsot? „ címmel amerikai filmet láthatnak a nézők ingrid bergmann, yves montand és anthony perkins főszereplésével.

december 26-án az est fő műsora anatole france „ az ing, című novellájának tv-változata bodrogi gyulával és benkő péterrel. ezután a „ minden lében két kanál, sorozat „ éppen mint én, című epizódja következik. „ költői térkép, címmel a 15 szovjet köztársaság lírájából válogatott összeállítást a köztársaságok jellegzetes népművészeti, építészeti alkotásai és zenéje egészíti ki.

december 27-én l. bernstein „ fantasztikus variációk, címmel richard straussról beszél. asztalos istván-csáki gyula „ a tejesember, című tv-játékában a szegényemberek keserű világát ábrázolja. „ száz nép uniója, címmel dokumentumfilmet láthatnak a nézők, amelyet a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulójára forgattak a magyar televízió munkatársai három szovjet köztársaságban. a kísérleti második műsorban színes amerikai dokumentumfilmet sugároznak a sixtusi kápolnáról „ minden ember álmodik, címmel.

december 28-án mutatják be a „ száz nép uniója, című műsor második részét.

december 29-én a világirodalmi magazin „ mesélő városok, című mellékletének témája leningrád lesz, a műsort sok irodalmi mű tarkítja.

december 30-án a tv a petőfi sándor emlékünnepeket közvetíti az erkel színházból. a géraud philipe sorozatból a „ vágyakozás, című film kerül képernyőre.

december 31-én az esti program „ a cirkusz csillagai, című francia filmmel kezdődik, majd a tv 1972-es szilveszteri műsorával folytatódik./mti/

-8-

bb.7. 1973-ban induló nagyberuházások

bé-ol/sb/1e/ok -cz

1972. december 20.

a jövő évi népgazdasági terv öt egyedi nagyberuházás megkezdését írja elő. az mti munkatársai az illetékes minisztériumokban kértek ezekről tájékoztatást.

a székesfehérvári könnyűfémmű bővítése

a kormány 1970-ben hagyta jóvá az alumíniumipar központi fejlesztési programját, amely a bauxitfeltárás és a timföldgyártás növelése mellett tartalmazza a hengerátláru-termelés fejlesztését is. a piaci igények évről évre nőnek, s ezek kielégítése olyan korszerű technológiák alkalmazását teszi szükségesé, amelyek a termelés fokozása mellett nagyobb gazdaságosságot is biztosítanak. azt szolgálja a már felépített székesfehérvári könnyűfémmű és e koncepció alapján bővítik tovább a székesfehérvári nagyüzemet.

jövőre megkezdik a szélesszalaghengermű második ütemének beruházását, amely várhatóan 1976-ban fejeződik be. ez idő alatt segédüzemeket is létesítenek, amelyek az alapüzemek biztonságos működéséhez szükségesek: lemezdaraboló, lemezlagyító berendezéseket helyeznek üzembe. az új létesítményekkel jelentősen bővítik gyártmányainak választékát a székesfehérvári könnyűfémmű, s a jövőben már megfelelő mennyiségű lakkozott szalagot, hegesztett csövet szállít a hazai és külföldi piacra.

magyar-szovjet földgázvezeték

az 1975-1985 közötti fejlesztési tervek megvalósításának elengedhetetlen feltétele, hogy a növekvő energiaigények egyre nagyobb részét szénhidrogénnel, ezen belül mind nagyobb mértékben földgázzal elégítsük ki. a hazai termelés azonban lényegesen nem növelhető tovább, a tervezett fejlődéshez földgáz-szükségletünk egy részét importból kell biztosítani. a magyar és a szovjet kormány között 1971. novemberében jött létre az állami szerződés. a testvériség elnevezésű földgázvezeték építéséről. ezen az új vezetéken már el tudják látni az északi iparvidéket, budapestet és a dunántúlt a szükséges földgázzal.

/folyt.köv./

- 9 -

8.00/ok

M' 900

bb.7./1973-ban indulófolyt./ok

a 240 kilométer hosszú, 800 milliméter átmérőjű csőrendszer földbe helyezését, összeszerelését jövőre kezdik meg. 1975-ig az első szakaszban, 130 kilométer hosszú vezetékrendszer készül el. ugyanebben az időben felépítik a földgáz szétosztásához szükséges nyomásszint biztosítására a két kompresszor-állomást is.

tiszai kőolajipari vállalat

a barátságot ii. vezetékén érkező kőolaj hasznosítására épül fel Leninváros mellett a tiszai kőolajipari vállalat, amely a szomszédságában lévő tiszai vegyikombinát olefinművének kőolaj - illetve vegyipari beüzemelését biztosítja, ellátja a szomszédos erőművet, s mindezen túl kielégíti a keletmagyarországi kőolajtermék-igényeit is. az óriási létesítmény építésének első ütemét jövőre kezdődik, 1980-ban fejeződik be, s ekkor már az országos kőolajfinomító kapacitás 19 százalékát képviseli. összesen hárommillió tonna kőolaj feldolgozására lesz képes vákuumleárló üzemből, gázolaj kénmentesítő üzemből és kénkinyerő üzemből álló komplexum. a folyamatos termeléshez szükséges tartalékoláshoz az első ütemben 800 ezer köbméter tartályparkot hoznak létre. a tervek szerint az országban itt állítanak fel először 30 ezer és 60 ezer köbméteres tartályokat.

az üzemeltetést nyíltrendszerben építik fel, ami azt jelenti, hogy eleve megteremtik a további bővítés lehetőségét. a legkorszerűbb módszerrel gondoskodnak a késztermékek elszállításáról is: ezek 85 százalékát csővezeték juttatják el a rendeltetés helyére.

a dunaujvárosi papírgyár továbbfejlesztése

az idén elvégzett tereprendezési és egyéb előkészítő munkák után 1973 január elsején „hivatalosan” is megkezdődik a dunaujvárosi papírgyár hullám-vertikumának kivitelezése. a mintegy 4 milliárdos fejlesztés célja a különféle hullámtermékek gyártásához szükséges papír, - illetve alapanyag előállítás. két évig tartanak a csaknem egy milliárd forintot igényelő építkezések, s 1975-ben kezdik a gépek szerelését. évi 50 ezer tonna kapacitású lesz a félcellulóz-gyártó egység amely ellátja nyersanyaggal az évi 100 ezer tonna termelésű hullám-alappapírgyárat. s részben a csepeli és a nyíregyházi hullámdoboz üzemet is. a hullámtermékeket gyártó üzem évente 51 600 tonna feldolgozott terméket nagyrészt hagyományos hullámdobozt és ezen felül 7 ezer tonna iv-kasírozott - nyomdai eljárással előre nyomott igényesebb csomagoló anyagot készít majd.

/folyt.köv./

- 10 -

8.15/ok

NA 905

bb.7./1973-ban indulófolyt 2. /ok

a tervek szerint 1976-ban kezdődik a félcellulózgyár és a papírgyár 1977-ben pedig a hullámdoboz-gyár próbaüzeme, az ötödik ötéves tervben már teljes termelésű dolgozó, kibővített dunaujvárosi papírgyár kielégíti majd a hazai göngyűlegellátás teljes hullámdobozszükségletét a kiskörrei vízlépcső második szakasza.

a kiskörrei vízlépcsőnél jövő évben kezdődik meg a nagy mű építésének második szakasza. az első ütemben megépített vízlépcső ugyanis nem duzzaszthatja a tiszát a folyómeder partjánál - a 87,5 méteres szintnél - magasabbra, amíg a hullámtéri tározó gátjai meg nem erősítik. ezért a folyó jobb partján 48, a balparton pedig 20 kilométer hosszú szakaszon szélesítik majd a gátakat, és részben új töltést építenek. a megerősített gátak között átlagosan 2,5 méterrel magasabb szinten tarthatják majd a tározóban felduzzasztott vizet. ezzel a duzzasztással nyílik mód arra is, hogy a kiskörre feletti 120 kilométeres tiszaszakaszban - a jeges időszak kivételével - egész éven át zavartalanul közlekedjenek személy- és tehernhajók. a tározóban „elraktározható” évi 300 millió köbméter víz mezőgazdasági hasznosításra befogadják a nagykunsági főcsatorna építését, amelynek eredményeként a vízszegény időszakban a főcsatorna öntözővízzel segíti ki a körösti is. több kilométernyi új szakasszal meghosszabbítják a járszági főcsatornát is

mindaz, vagyis a második építési ütem hosszú távra szóló feladat, aolá végéig határozza meg az elvégzendő több mint kétmilliárd forint értékű munkát./mti/

...

bb. 8. máriagán bács-kiskun-megye mezőgazdasága - 11.4 százalékkal növekedett az árutermelés

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

értékelték az ország legnagyobb mezőgazdasági megyéje bács-kiskun, élelmiszertermelő gazdaságainak 1972. évi árutermelését. a megyei a negyedik ötéves terv időszakára évente átlag 4 százalékos mezőgazdaság árutermelési növekedést programozott. ezzel szemben az idén 11,4 százalékkal több termék került innen a fogyasztókhoz, illetve ipari feldolgozásra. egyes ágazatok már a tervidőszak első két évében elérték az 1975-re tervezett árutermelést. sertéshusból - 1970-hez viszonyítva - háromszor többet adtak hazai ellátásra, illetve exportra.

/folyt.köv./

- 11 -

8.25/ok

NA 905

bb.8./mérlegbenfolyt./ok

összesen 5784 vagonnyit értékesítettek. a tovább növekvő felhozatal biztosítja az újabb sertéstelepek üzembelhelyezése. jövőre további tíz nagyüzemi hizlalda kezd meg a termelést. a felmérés szerint baromfiból is emelkedett a kínálat, ugyanakkor tojásból a vártnál kevesebbet értékesítettek.

a zöldségtermesztés fellendülését, s a hozamok növekedését jelzi az előző éveknel egyenlősebb felhozatal. paradicsomból és fűszerpaprikából 21, vöröshagymából 15 százalékkal került több piacra, illetve feldolgozásra. gyümölcsből is jobb volt a kínálat az előző évinél. átlagosan 17 százalékkal nőtt a felhozatal.

kukoricából az évszázad legjobb termését takartították be. az előző évi 1685 vagon helyett most 6,000 vagon kukorica került a tárházakba. több termelt ipari növényekből, s a tervezettnél többet gyűjtöttek be a szalastakarmányból is.

a megnövekedett áruforgalmat az eddiginél szervezettebb kereskedelmi hálózat bonyolította. érvényesült a többszatornás áruértékesítési forma. a közvetlen termelői értékesítéssel 650 millió forint értékű mezőgazdasági termék került a fogyasztókhoz./mti/

bb.9. megvalósulóban a zöldségprogram: ezer holddal nőtt a kertészek területe baranyában

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

a zöldségtermelés fejlesztésére hozott kormányhatározat nyomán fellendült a kertészkedés baranyában: az év folyamán több mint ezer holddal nőtt a zöldségtermő terület.

a 150 ezer lakosu pécs és a mecseki iparvidék ellátása gyakran akadozott az utóbbi években. a szükséges zöldséru tetemes részét távoli vidékekről kellett ideszállítani, ami megdrágította a termékeket és rontotta a minőségüket. a megyei tanács - a kormányhatározat alapján négy éves fejlesztési tervet dolgozott ki megvalósításával nyolcezer holdon terem majd zöldség, s ez már biztosítja a baranyai városok és ipartelepülések zavartalan ellátását. a zöldségprogramba bekapcsolódtak a magánkertészek is: bere-mend, szigetvár és vajszió környékén alakult szakcsoport az idén.
/folyt.köv./

- 12 -

B.45/ok

NA 950

bb.9./megvalósulóbanfolyt./ok

a kormányhatározat ugyanis jelentős támogatást nyújt a társulat kertészeknek is: kedvezményes áron juthatnak fóliához, öntöző csőhöz, vetőmaghoz, műtrágyához, növényvédőszerhez és kertészeti eszközök-höz. baranya - mint ismeretes - az ország legdélibb, legmelegebb vidéke, ezért kitűnő lehetőség van a primáraru fólia alatti hajtatására. a zöldségprogram megvalósítása során máris husz százalékkal bővült a fóliás kertészetek területe.

a következő években két fontos feladatot kell megvalósítaniuk a zöldségtermelő nagy üzemeknek és szakcsoportoknak: a termé- hozamok intenzív növelését és a kertészeti tájkörzetek kialakítását. az agrotechnika megjavításával akár meg lehetne kétszerezni a zöldség termésátlagait. a kertészeti tájkörzetek létrehozásával az a cél, hogy az egyes zöldségfélék a természeti adottságoknak és a közgazdasági viszonyoknak leginkább megfelelő területekre kerüljenek./mti/

bb.10. nagyjelentőségű takarmánygazdálkodási találmány: technológia a szójafeldolgozásra

vid/ká/ok .cz

1972. december 20.

jánosi gyula, a vízfási állami gazdaság lucernalisztüze- mének vezetője, aki évtizedek óta az állattenyésztés gépesítésének különböző módzataival foglalkozik, legutóbbi találmányával meg- oldotta a takarmánygazdálkodás egyik fontos problémáját: ki- dolgozta a szójabab feldolgozásának technológiáját. hazánkban eddig a szójabab nagyüzemi feldolgozása - takarmányozás céljára megoldatlan volt. a biológia teljes értékű szója rendelkezik valamennyi fontos aminosavval, fehérjében és olajban gazdag. az új technológia felhasználásával elsőnek 1973 januárjában, a szék- kutasi új élet tsz forrólevegős szárító üzemében látnak hozzá a szójafeldolgozásához. a produktumot granulátum formájában bár- milyen takarmányhoz hozzáadhatják. hazánkban száznál több olyan forgódobos lucernalisztüzem működik, ahol csakély ráfordítással szójafeldolgozására is be lehet rendezkedni. a jánosi-féle tech- nológia irányt külföldön is érdeklődés nyilvánul meg./mti/

B.55/ok

- 13 -

NA 950

bb.11. hazaérkezett a parlamenti delegáció romániból

t -don/se/ok -cz

1972. december 20.

Szerdán romániból hazaérkezett az a parlamenti delegáció, amely pap Jánosnak, az MSZMP Veszprém megyei bizottsága első titkárnak az országgyűlés honvédelmi bizottsága elnökének vezetésével - a román nagy nemzetgyűlés meghívására - hivatalos, baráti látogatást tett a román szocialista köztársaságban.

A parlamenti küldöttséget a ferihegyi repülőtéren fogadta dr. Trautmann Rezső a népköztársaság elnöki tanácsának tagja, Pólyák János az országgyűlés jegyzője, ott volt a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa valamint Ioan Cotet a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

9.43/ok

bb.42. eltörött a vízcső

i ol/ta/ok -cz

1972. december 20.

A szerdára virradó hajnali egy órától szünetel a vízszolgáltatás a VIII. kerületben, a Somogyi Béla uton, egy 100 milliméteres vízcső törött el, amelynek javításához azonnal hozzáférést kértek az illetékes szakemberektől. /mto/

bb.13. megkezdődött a termoszig-per

t bc/gk/ok -cz

1972. december 20.

A fővárosi bíróságon szerdán délelőtt megkezdődött a termoszig hőszigetelő és építőipari vállalatnál elkövetett visszaélésekkel kapcsolatos bűnügy tárgyalása.

Az ügyészség a többi között üzérkedéssel, pazarló gazdálkodással, hűtlen kezeléssel, vesztegetéssel vádolja az ügyben felelősökre vonatkozóan. A vádirat szerint Kovács József, igazgató, 45 éves budapesti lakos egy hőszigetelő anyag gyártásai kísérletezte ki, a társalmi hivatal azonban a szabaddmi bejegyzést elutasította. /folyt.köv./

9.55/ok

NA 1100

bb.13./megkezdődött ...folyt./ok

ennek ellenére a vállalatnál 1970-ben megkezdtek a gyártást. Kovács az értékesítés során 200 000 forinttal nem számolt el, ezenkívül több társával a vállalatnál jogszabályellenesen fuvarozó részleget létesített, amelynek vezetője, dr. Benke István 52 éves budapesti lakos volt. A pazarló gazdálkodással, a hőszigetelő anyag veszteséges gyártásával a vállalatnak több mint egy millió forint veszteséget okoztak.

a tárgyalás előreláthatólag több hétig tart. /mti/

bb.14. szovjet filmművészeti kiállítás nyiregyházán

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

Szerdán a nyiregyházi krudv filmszínházban - a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából - szovjet filmművészeti kiállítás nyílt. A tárlaton művészi fotósorozat és egyéb illusztrációs anyag tájékoztat a szovjet filmművészet utjáról, fejlődéséről, fél évszázados történetéről. A kiállítás anyagát nyiregyháza után Kisvárdán, Mátészalkán és a megye más nagyobb településeiben is bemutatják. /mti/

bb.15., osztályozott,, narancs, leszállították a kubai grape-fruit árát - jó a választék az Unnep előtt a zöldségpiacon

i ol/gk/ok -cz

1972. december 20.

Bőséges áruválaszték várja az ünnepekre készülődő háziasszonyokat a piacokon és a zöldség-boltokban; a zöldség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés igazgatóságán elmondották, hogy több napra elegendő készleteket halmoztak fel a boltláncokban és nagyobb kiszállításokra készültek fel araktárakban is. Van elegendő levelező zöldség, válogathatnak a különféle burgonyafajtákban is elég jó a kínálat a gyümölcs-piacon is. Egyébként a forgalomba kerülő burgonyának most már csaknem 40 százalékát válogatba 2, 5 illetve 10 kilogrammos neccsákokban árusítják. Lesz torma az ünnepi virsléhez; kilogrammonként 18 forintért adja a zöldség. Az elmaradhatatlan töltöttkáposztához bőségesen szállították az üzletekbe svanyukáposztát, és az ünnepi sültetekhez különféle savanyúságot, uborkát, ecetes paprikát, csomagoltan és hordós áruként is. /folyt.köv./

- 15 -

10.35/ok

NA 1110

bb.15./„osztályozott „folyt./ok

aki kedveli, karácsonyra is vehet üvegházi paradicsomot, kilogrammonként 24 forintért árulják a zöldségt boltjaiban/csupán az érdekesség kedvéért: tavaly ilyenkor 36 forintért adták/ a burgonyasalátához zeller és lila hagyma, és az ilyenkor divó dísznóvágások töltelékárújához elegendő fokhagyma és vöröshagyma található a zöldségt boltjaiban. budapesten és vidéken egyaránt. nem maradhat el az ünnepi asztalról a hagyományos beigli sem. az idén valószínűleg kevesebb diósztitenék: gyenge volt a diótermés, a noha a hazai ellátás biztosítására elmaradt aszokásos export, valamivel kevesebb jut az üzletekbe, mint tavaly ilyenkor, a dióból kilóját 82 forintért adj a zöldségt. mákból viszont elegendő, kilogrammonkénti ára 42 forint.

az ünnepi gyümölcsöstálra a hazai termésből többfajta jóízű alma kerülhet. a hűtőházakból a tavalyinál több válogatott piros és sárga nemes almát szállítottak aboltálózatba, mindeki gusztusa szerint válogathat a jonathán, a golden, a starking között, aharmadosztályú, de jó minőségű almát 4 forint 80 fillérért árulják - tavaly ilyenkor kilogrammonként 5 forint 60 fillér volt az ára. az ünnepekre tekintettel - noha elég rossz volt a termés az idén - atavalyinál több körtét hoznak most forgalomba. az igen kedvelt alexander-körtét - amiből kevesebb van - 13.60 -ért, a többi téli fajtát pedig 40-80-ért árulja a zöldségt.

a délkelet jól időzített megrendeléseit; időben érkeztek az ünnepekre készített délgyümölcs-szállítmányok. szerdától már nem egységes a narancs ára; származási helytől, héjvastagságtól függően: 25, 21 illetve 17 forint az első- a másod- és a harmadosztályú gyümölcs ára. ugyan kisebb mennyiségben de várnak még mandarint és banánt is. szerdától leszállították a kubai grape-fruit árát 17-ről 14 forintra. citrom bőségesen kapható, s 9 forintért adják a 30 dekagrammos csomagolású keszorus fűgét

négy nappal az ünnep előtt még mindig megfelelő a választék a fenyőfa-árulók helyeken. a lucfenyő folymétere változatlanul 20 forint a zöldségtnél./mti/

- 16 -

10.40/ok

NA 1110

bb.16. tájékoztató a szabolcsi árvizsújtotta terület ujjaépítéséről

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

az 1970. évi szamos-tisza közti árvizsújtotta terület ujjaépítésének helyzetéről tájékoztatták szerdán, tiszavasváriban tartott ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottságát. a károk helyreállítása szervezett munkával haladéktalanul megindult, s a személyi tulajdonu lakások felépítése - 15 lakóház kivételével - lényegében befejeződött, teljesen befejezték a mezőgazdasági üzemekben keletkezett károk helyreállítását: 32 kisebb-nagyobb létesítményt és 42 szolgálati lakást építettek ujja. helyreállították a közutakat, s a tervezett víz- és csatorna közművek fehérgyarmati csatornahálózat kivételével - szintén üzemelnek. a programnak megfelelően halad a kereskedelmi egységek helyreállítása. negyvenöt létesítményből 11-et már átadtak rendeltetésének, 23építése folyamatban van. negyvenkét településen összesen mintegy 100 kisebb-nagyobb közintézményt - iskolákat, ovódákat, művelődési otthonokat - kell ujjaépíteni 265 millió forint-tos költséggel. ebből az összegből eddig 155 millió forintot használtak fel, s számos létesítményt építést fejezték be./mti/

...-

mbb.17. kitüntetés

gk/ok -cz

1972. december 20.

göbölös gábert, a béke-világtanács magyar titkárát a német demokratikus köztársaság nemzetközi elismertetéséért kifejtett munkájáért az ndk népek barátsága ligájának arany jelvényével tüntették ki. a kitüntetést horst anspach, az ndk népek barátsága ligájának főtítkárhelyettese szerdán ünnepélyes keretek között adta át. jelen volt a kitüntetésnél sebestyén nándorné, az országos béketanács főtítkára, a béke-világtanács tagja, dr. molnár béla, az országos béketanács alelnöke, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára, valamint celus plobner, az ndk kluturális és tájékoztató központjának igazgatója./mti/

...-

bb.18. a mahart tájékoztatója

gk/ok -cz

1972. december 20.

az utazóközönséget, hogy a balatonon közlekedő személyhajó-járatok siófok-balatonfüred-tihany és fonyód-badacsony között december 21-én, csütörtökön közlekednek utoljára. szántód-rév-tihanyrév között a kompjárat atovábbi intézkedésig közlekedik./mti/

11.10/ok

- 17 -

NA 1115

bb.19. halálos végű karambol a dembinszky utcában

i ot/gk/ok -cz

1972. december 20.

tragikus végű közlekedési baleset történt szerdán a VII. dembinszky utca és nefelejcs utca kereszteződésében. Ágoston sándor 37 éves budapesti gépkocsivezető az általa vezetett taxival elmulasztotta a kötelező megállást és összeütközött egy 405-ös jelzésű autóbusszal. a busz a taxit maga előtt tolvaggy tehergépkocsinak lökte, aminek következtében az beszorult a busz és a tehergépkocsi közé. Eközben még az autóbusz egy parkoló személygépkocsinak és egy tehergépkocsinak is nekiütött. a baleset következtében a taxi utasa, Fried Eszter 29 éves budapesti adminisztrátor, a helyszínen meghalt. Ágoston sándor, a taxi vezetője súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, míg az autóbusz vezetője és annak egyik utasa könnyebben sérült meg. az ügyben a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

bb.20. automata távhívó telefonközpontot avattak gyöngyösön

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

Szerdán ünnepélyesen forgalomba helyezték az új automata távhívó telefonközpontot Gyöngyösön. a központ lehetővé teszi, hogy a gyöngyösi telefonelőfizetők közvetlenül tárcsázzák a budapesti, illetve az országos távhívó hálózatba már bekapcsolt vidéki telefonelőfizetők. egyidejűleg szer. állomással bővítették a gyöngyösi automata központot. 1973-ban a gyöngyösi távhívó főközpont hoz a mátra üdülő területeit - mátraszentimre, galyatető, mátrafüred is bekapcsolják.

a gyöngyösi telefonközpont korszerűsítését és bővítését a postai tervező intézet és a beloiannisz híradástechnikai gyár kivitelezte. a beloiannisz híradástechnikai gyár szocialista brigádjai a helyszíni szereléssel a tervezett határidő előtt elkészültek./mti/

bb.21. dr. horváth istván

gk/pv/ok -cz

1972. december 20.

a KISZ központi bizottságának első titkára a Lenini komszomol központi bizottságának meghívására szerdán Moszkvába, a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából megrendezendő ünnepségekre utazott./mti/

11.25/ok

- 18 -

NA 11²⁵

bb 22. petőfi-kiállítás rétságon

vid/ká-ju -cz

1972. december 20.

„Szabadság, szerelem...”, címmel, Petőfi sándor születésének közelgő 150. évfordulója alkalmából, a rétsági asztalos János művelődési központban szerdán kiállítás nyílt. a vitrinekben, a többi között, kiállították a János vitéz francia, bolgár, arab nyelvű kiadásának címlapjait, Petőfi verseinek úzbég, azerbajdzsán, kirgiz, litván, gruz nyelven a szovjetunióban megjelent kiadását. egykori rajzok, ösfotók ábrázolják Petőfi és Bem kapcsolatát. /mti/

bb 23. emlékezés berzeviczy gergelyre

k tm-ju szó -cz

1972. december 20.

a magyar közgazdasági társaság népgazdaságtervezési, politikai gazdaságtani, és statisztikai szakosztálya, valamint a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetem közgazdasági elméletek története tanszéke Berzeviczy Gergely halálának 150. évfordulója alkalmából december 22-én a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemen emlékülést tart, amelynek elnöke dr. Szabó Kálmán a az egyetem rektora, a magyar közgazdasági társaság alelnöke lesz. /mti/

bb 24. dr. Günther Jahn,

gk-pi-ju -cz

1972. december 20.

a szabad német ifjúság /fdj/ központi tanácsának első titkára - aki a KISZ központi bizottsága meghívására Budapesten tartózkodott, - szerdán elutazott hazánkba. dr. Günther Jahn szerződést írt alá a szabad német ifjúság és a magyar kommunista ifjúsági szövetség közötti együttműködés fejlesztéséről, a két ifjúsági szervezet testvéri kapcsolatainak erősítéséről. /mti/

11.25/ju

- 19 -

NA 12¹⁵

bb 25. két év alatt négy nagyüzemi sertéstelep nógrád megyében

vid/ká-ju -cz

1972. december 20.

a pásztói mátraaljai állami gazdaságban szerdán megkezdődött a sertéstenyésztő telep utolsó objektumának, a takarmánykeverő üzemnek műszaki átadása. ezzel a negyvennyolcmillió forintos beruházás kivitelezése befejeződött. a sertéstelep januártól már teljes kapacitással „termel”, a nagyüzem évante kilencezer bábolnai hibrid fehér hussertést bocsát ki.

a iv. ötéves terv eddig eltelt két esztendejében - a pásztóival együtt - négy nagyüzemi sertéstenyésztő telepet építettek nógrád megyében, jelentős állami támogatással. ezek közül 2 állami gazdaságban, 2 pedig termelészövezetkezetek társulásával létesült. hozzájárulásukkal a nógrád megyei sertéstenyésztő kapacitás körülbelül a háromszorosára emelkedik. /mti/

bb 26. új áruház nyílt kecskeméten

vid/ká-ju -cz

1972. december 20.

kecskemét egyik új városnegyedében, a népfőnt- és kiszlakásépítési akcióban épült műkert-városban, a tervezettnél jóval hamarabb elkészült az új abc-áruház. a minden igényt kielégítő, korszerű áruházat saját erőből, 3.000.000 forint költséggel, építette a bács-kiskun megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat és szerdán átadta a lakosságnak. az új abc-áruházban csaknem egymillió forint értékű élelmiszer és más árucikk között válogathatnak a műkert-városiak. /mti/

11.30/ju

- 20 -

M 125

bb 27. bányaművelési rekord a mátraalján - teljesítette éves tervét a thorez külfejtéses bányüzem

vid/ká-ju -cz

1972. december 20.

teljesítette 1972. évre előírt termelési tervét a thorez külfejtéses bányüzem. a mátraaljai szánbányák vállalat központjában szerdán bejelentették, hogy a visontai bányászok ebben az évben mostanáig összesen 4 millió 250 ezer tonna szenet adtak át a szomszédos gagarin hőerőműnek. a visontai thorsz-bánya idei termelési eredménye új bányaművelési rekord: ennyi szenet ugyanis még egyetlen év alatt sem termeltek a mátraaljai szánbányák történetében.

a visontai bányások az év végéig még háromszázezer tonna szenet fejtenek terven felül. ezzel elősegítik, hogy az új 800 megawattos hőerőmű az ünnepi csúcsidejében teljes kapacitással részt vegyen az ország villamosenergia ellátásában. /mtv/

bb 29. kisz lakások kulcsait adták át dunaujvárosban

vid/ká-ju -cz

1972. december 20.

szerdán délelőtt topánka györgy, a városi kisz bizottság titkára adta át annak a negyvenöt kisz-lakásnak a kulcsait, amelyet dunaujvárosban, a római köruton építettek. a négyszintes lakóépület szakipari- és segéd munkáinál a kisz-flatalok is segítettek. munkájuk értéke megközelíti a negyedmillió forintot.

a dunaujvárosi építők egyébként tíz nappal határidő előtt túlteljesítették 1972. évi lakásátadási tervüket. az idén összesen 731, gázzal és távfűtéssel felszerelt, korszerű otthonot adtak át. /mti/

11.35/ju

- 21 -

M 1200

bb 28. a szovjet béketanács küldöttsége,

gk-ju -cz

1972. december 20.

szerdán elutazott budapestről. a delegációt tatjana nyikolajevának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa tagjának, a szovjet béketanács elnökségi tagjának vezetésével az országos béketanács meghívásra töltött néhány napot budapesten. a vendégek részt vettek az országos béketanács ünnepi ülésén, amelyet a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére tartottak.
/mti/

bb 30. halálos közlekedési balesetek vidéken

1 ol/gk-ju -cz

1972. december 20.

a gyakorló vezetői igazolvánnyal rendelkező 17 éves németh istván bajai tanuló baja és vaskut között motorkerékpárjával a Leeresztelt vasúti sorompónak ütközött és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt utasa, kormos ferenc 18 éves bajai tanuló súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel került kórházba.

heves megyében a füzesabonyi vasútállomáson molnár lajos 19 éves füzesabonyi villanyszerelő az állomásra beálló vonat előtt akart átszaladni, a síneken elcsúszott és a szerencsétlen fiatalembert a személyvonat halálra gázolta.

pest megyében, albertirsán kucka józsef 12 éves albertirsai tanuló szabálytalanul kanyarodott kerékpárjával s egy személygépkocsi halálra gázolta.

hajduböszörmény belterületén szalai gyula 28 éves orosházi gépkocsivezető tehérgépkocsival elütötte a kerékpáron haladó fehér józsefné 44 éves hajduböszörményi segédmunkást, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

békéscsaba és békés között a megengedettnél gyorsabban hajtotta személygépkocsiját gál istván 27 éves békési tanár. a kanyarban utmenti fának ütközött és a helyszínen meghalt. utasa, kiss lászló 31 éves békési szakfelügyelő súlyosan megsérült, kórházba szállították.

szabolcsmegyében a baktalórántházi malom udvarán vakály józsef 23 éves leveleki gépkocsivezető figyelmetlenül totálított tehérgépkocsijával s elütötte burik mihály 86 éves baktalórántházi nyugdíjast, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek kivizsgálására eljárás indult. /mti/

11.45/ju

- 22 -

NA 1310

bb.35. ifju üzemi vezetők vas megyében

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

az ifjumunkások, a fiatal műszakiak helyzetéről, érvényesülési lehetőségeiről tanácskoztak szerdán vas megye vezető szakszervezeti fóruma. a megyében a szakszervezeti tagság egyharmada 30 éve aluli. az ifjumunkások bérezése képességük, tanulmányaik figyelembevételével differenciált. az érvényesülési lehetőségek jók. a vállalatok vezetői fokozott figyelemmel kísérik munkájukat, elősegítik fejlődésüket. számos fiatal található irányító, vezető posztokon. felelős beosztásban. a szentgotthárdi selyemgyárban 6 mérnök és 14 művezető, a szombathelyi remix vállalatnál 32 művezető kora nem éri el a 30 évet. sok fiatal szakember dolgozik a vasúti szolgálati helyeken is. a szocialista brigádok tagjainak 42 százaléka fiatal. a textiles üzemekben 140-en rendelkeznek a szakmáifju mestere címmel. ugyanebben a szakmában 7 kiváló mérnök és technikus, ugyanennyi kiváló ifjumunkás dolgozik. (afu)

az üzemek nagy erőfeszítéseket tesznek a lakásgondok enyhítésére. öt-harmincezer forint kamatmentes hitellel segítik a fiatalok otthonteremtését. a remix vállalat 300 000 forintot fordított az idén ilyen célra, s ennek 80 százalékát a fiataloknak jutatták.

a tanácskozáson az szmt mellett ifjusági bizottságot hoznak létre. /mti/

bb.36. lopott pénzzel akartak külföldre utazni

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

alig hogy letöltötte szagadságvesztését, immár bűncselekményt követett el sífkovics ervin tatal lakos. a többszörös sen büntett előéletű, 21 éves segédmunkás egy fiatal társával együtt feszítővassal feltörte a baji kisvendéglőt, innen ellopott két pénzeskazettát, amelyekben 14 000 forint volt. elháátározták, hogy a lopott pénzzel jugoszláviába utaznak, onnan pedig a német szövetségi köztársaságba disszidálnak. terveik nem sikerült, mert már balatonfenyvesnél elfogták mindkettőjüket. az esztergomi megyei bíróság sífkovics ervint jogtalan behatolással elkövetett lopás és tiltott határátlépés büntetésnek előkészülete miatt jogerősen három és fél évi fegyházra ítélte, a közügyektől három évre eltiltotta. társa, hegygyörgy, ugyancsak tatal segédmunkás büntetése másfél évi szabadságvesztés. /mti/

12.10/ok

NA 1315

bb.31. növekvő takarékbetétállomány nagyarányú lakásépítési hitel-
akció - bács-kiskun megyében - a megyei tanács vb.ülése ...

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

bács-kiskun megye tanácsának végrehajtó bizottsága szerdán kecskeméten tartott idei utolsó ülésen egyebek között az otp megyei igazgatóságának tevékenységéről tárgyalt. a tanácsok és a lakosság bankjának munkájáról deák istván megyei otp-igazgató tájékoztatta a végrehajtó bizottságot. ismertette azt a nagyarányú hitel-akciót, amellyel az otp segítséget nyújt ahhoz, hogy 1971-1975 között felépüljön a tervezett 20 000 lakás bács-kiskun megyében. ez idő alatt - az eddig megállapodások szerint - 2627 otp-sajátberuházású lakás készül el. hitelt adnak csaknem ezer szövetkezeti lakás, 1486 ugyanvezett magánszervezésű társasház, továbbá 8800 kertés családiház felépítéséhez. a továbbiakban szól az évről-évre növekvő takarékbetétállományról, amelynek összege már mintegy 2 milliárd 775 millió forint, emelkedik minden más betétforma összege is. a népszerű gépkocsinyereménybetétek száma például megközelíti a 33 000-et. /mti/

...

bb.32. befejezte nógrád megyei vendégszereplését a novokuznyeckí művészcsoport

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

befejezte egyhetes nógrád megyei vendégszereplését a nógrád testvérmegyéből, kemarovóból érkezett művészcsoport. a novokuznyeckí lenin kohászati kombinát művelődési palotájának huszonegy tagu együttese rétságon, balassagyarmaton, pásztón, salgótarjánban és dorogházán lépett fel nagy sikerrel. az együttes szereplése minden alkalommal aszovjetunió megalkulásának 50. évfordulójának, a magyar szovjet barátságának ünnepévé vált. a művészcsoportot elutazása előtt - a megyei pártbizottság székházában - szerdán géczy jános, a megyei pártbizottság első titkára fogadáson búcsúztatta. /mti/

...

11.50/ok

- 24 -

NA 1320

bb.33. a kortárs „petőfi-száma„

hi/ok -cz

1972. december 20.

a kortárs a magyar irodák szövetségének folyóirata nagyszabású ünnepi számmal emlékezik meg petőfi sándor születésének 150. évfordulójáról.

a még ez év decemberében megjelenő, több mint 80 szerzőt felvonultató, 12 éves összefoglalás közép-kelet-európába 11 nemzeti irodalmának petőfi előtti hódolatát tolmácsolja. a rövid bevezető magyarul, bolgárul, csehül, szlovákul, lengyelül, németül, oroszul, ukránul, románul, szerbül és horvátul foglalja össze a szerkesztői gondolatot, s ugyanezekben a nyelveken olvashatók az egy gondolat bánt engemet ... fordításai, valamint a világszabadság-jelentésű rovatcímek. a martyn ferenc petőfi-rajzaival illusztrált ünnep számban többek között a következők szerepelnek: kézirathasonmásban köreadott versekkel benjámín lászló, csanádi imre, fodor andrás, illyés gyula, nagy lászló, somlyó györgy, szécsi margit és weörös sándor; tanulmányokkal, illetve valóságokkal, cikkekkal fekete sándor, király istván, köpeczi béla és szabolcsi miklós; a szomszédos szocialista országokból pedig atanasz delcsev, nino nikolov /bulgária/ dobos lászló, koncsoi lászló, rákos péter, karel krejci, jiri hájek, laco novomesky, ján smrek, ján ponican, andrej plávka /csehszlovákia/ tadeusz fangrat, aleksander nawrocki /lengyelország/ franz fűhmann, martin remané/ndk/ leonyid martinov, leonyid pervomajszkij, jurij skrobinec, kira sahova /szovjetunió/ balogh edgár, kiss jeno, lászlóffy aladar, nagy istván, szemlér ferenc, szilágyi domokas, mihai beniuc, george sbarcea, aurel rau, dan culcer, veronica porumbacu /románia/ dér zoltán, herceg jános, miroslav krieva, ivo andric, enver colakovic /jugoszlávia/. /mti/

...

bb.34. ötven éves a dorogi kórház

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

fél évszázaddal ezelőtt nyitották meg a dorogi kórházat. a jubileum alkalmából szerdán ünnepséget rendeztek, ahol dr. csőköri györgy, a komárom megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője az egészségügyi miniszter nevében kitüntetésekkel adta át a nagy múltú bányász kórház régi dolgozóinak. hatan orvosok, nővérek - az „egészségügy kiváló dolgozója„ kitüntetést kapta, nyolcan miniszteri dicséretben részesültek. /mti/

12.00/ok

- 25 -

NA 1320

bb.37. átadták a 4-es főút Kisvárdá - Tiszabezdéd közötti és törökszentmiklósi szakaszát

vid/ká/ok -cz

1972. december 20.

jelentős szakaszához érkezett a 4-esszámú országos főközlekedési út korszerűsítése. elkészült és átadták a forgalomnak a Kisvárdá-Tiszabezdéd közötti újjáépített, korszerűsített, több mint 15 kilométeres szakaszát. az újjáépített ut burkolatszélősége hét méter, padkaszélesség 2-2 méter. építési költsége körülbelül hatvan millió forint volt. a vasúti sorompókat és az éles kanyarokat kiiktatták, a kerékpárokat és a lovasfogatokat eltiltották az ut használatától. így lehetőség van arra, hogy ezen a fontos határmenti útszakaszon óránként 120 kilométeres sebességgel közlekedjenek a járművek.

Szerdán a 4-es számú főútvonalon Törökszentmiklósi átkelő szakaszát is megnyitották a forgalom előtt. az elmúlt év tavaszán terelték el a közlekedést erről 4,2 kilométer hosszú útszakasrról. új alapot, ágyazatot és burkolatot kapott. a most átadott tizenhárom méter széles útszakasz építése negyven millió forintba került./mti/

bb.38. időjárásjelentés

ok -cz

1972. december 20.

a meteorológiai intézet jelenti december 20-án 13 órakor

hideg éjszaka

a szovjetunió európai területét sarkvidéki eredetű levegő árasztotta el az elmúlt nap során. a hideg levegő a közép-erurópa feletti magasnyomású képződmény, az u.n. anticiklon délkeleti-déli oldalán tovább folytatja útját a Balkánon és Kis-Ázsián át dél felé. vonulása során a szél megélenkül, s ezzel a közép-európát borító felhő- és ködtakaró feloszlott. mivel a hideg levegő további tartalekkal rendelkezik, és a magassági áramlásokban sem várható lényeges átalakulás, ezért a Kárpát-medencében hideg lesz az idő.
/folyt.köv./

12.45/ok

NA 1320

bb.38./időjárásjelentés ...folyt./ok

házánkban kedden erősen felhős volt az ég, csak néhány helyen sütött ki a nap 1-2 órára. elsősorban kisebb eső, hószállingózás volt. a lehullott csapadék mennyisége csak Siklóson érte el az 1 mm-t. a legmagasabb hőmérséklet 1-6 fok között volt. ma hajnalban az ország legnagyobb részén mínusz 1 - plusz 2 fok között volt a legalacsonyabb hőmérséklet, de az ország északkeleti megyéiből mínusz 2 - mínusz 4 fokos fagyokat jelentettek. délelőtt az ország északi felében kevés volt a felhő, száraz volt az idő. a déli országrészből borult időt, néhány helyről kisebb havazást jelentettek. 11 órakor 0 - plusz 2 fok között volt a hőmérséklet.

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 3,6 fok volt, a százéves átlagnál 3,3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 782 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás csütörtök estig:

délen is csökkenő felhőzet, a déli országrészben egy-két helyen hószállingózással, az ország többi részén derült, száraz idő. a többfelé élénk északkeleti, keleti szél csütörtökre mérséklődik. hideg éjszaka.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet:
mínusz 3 - mínusz 8
legmagasabb nappali hőmérséklet:

mínusz 1 - plusz 3 fok között.

a Duna vízállása Budapestnél: 166 cm./mti/

12.55/ok

NA 1325

bb. 40. gazdag dokumentum gyűjtemény az 50 éves szovjetunió születéséről a magyar internacionalisták tevékenységéről

1 vt/il cz

1972. december 20.

az mszmp központi bizottsága párttörténeti intézetének archívumában és könyvtárában a világ első szocialista állama, az 50 éves szovjetunió születésének körülményeit első intézkedésként, a magyar internacionalisták tevékenységét sok tízezer irat, iratmásolat, könyv, tanulmány és sok száz visszaemlékezés őrzi. Mindezek a magyar munkásmozgalmak történetének fontos forrását alkotják, a magyar és a szovjet nép közös, mély történelmi gyökerekkel rendelkező tradíciójuk emlékei.

az mszmp kb párttörténeti intézetének a témakörrel kapcsolatos kutató munkájáról nyilatkozott azmti munkatársának vass Henrik, az intézet igazgatója.

- eddig is nagyarányú kollektív és egyéni levéltári feltárási munkát végeztünk a szovjetunió sok városában, levéltáraiban és könyvtáraiban - mondta. - felbecsülhetetlen értékű az a tevékenység, amit e téren a szovjet történészek, levéltárosok végeztek. e kétirányú munka eredményeképpen nagymennyiségű - népeink történelmi barátságának tényeit őrző - filmmásolat áll nálunk is a kutatók rendelkezésére természetesen ezt a munkát még nem tekinthetjük befejezettnek, s lehetőségeinkhez mérten a jövőben is folytatni kívánjuk.

- az eredeti források mellett nem kevésbé fontosnak azok a visszaemlékezések, amelyeket a szovjetunióban élő magyar veteránoktól gyűjtöttünk. a visszaemlékezéseket - amelyeket eredetiben magánnyelven írtak - gépirásos formában, hitelesítve találhatják meg a kutatók intézetünk archívumában. a kiemelkedő munkásmozgalmi harcosok „hanganyagát”, is megőrizzük.

- természetesen gyűjtöttünk anyagokat szovjet veteránoktól is a magyar harcosokról. munkatársaink felkeresték a szovjetunió több köztársaságát, városát, hogy találkozzanak ezekkel a veteránokkal. nem lehet meghatodottság nélkül nyilatkozni arról a szerepről és megbecsülésről, amellyel a szovjet emberek a magyar internacionalisták emlékét őrzik. ezt azok az emlékművek is jelzik, amelyeket a harcosok tisztelőitára állítottak fel szinte a szovjetunió területén.

/folyt.köv./

NA 1325

bb. 40./ gazdag dokumentum..... folyt./ 11

- ami a publikálást illeti, az eddig is sokrétű volt és az lesz a jövőben is. a közös kutatómunka egyik legfigyelemreméltóbb gyümölcse „a magyar internacionalisták a nagy októberi szocialista forradalomban és a polgárháborúban”, című kétkötetes nagy dokumentumgyűjtemény, amely egyidőben jelent meg magyar és orosz nyelven, intézetünk és a hadtörténelmi intézet gondozásában látott napvilágot „a rendíthetetlen százados”, című népszerű összefoglaló munka, amelynek orosznyelvű kiadására is rövidesen sor kerül. a monografikus feldolgozások egyébként folytatódnak. az internacionalisták mozgalmának katonai vonatkozásait a hadtörténelmi intézetben, a magyar hadifogoly kommunista szervezetek tevékenységét - különös tekintettel a Lenini eszmék terjesztésében játszott szerepükre - intézetünkben dolgozzák fel. a szovjet-magyar barátság történelmi gyökereinek vannak más hazai vonatkozásai is. orosz nyelven már megjelent a közeljövőben magyarul is kiadjuk azt a dokumentumgyűjteményt, amely az orosz hadifoglyoknak az 1918-as '19-es magyarországi forradalmakban való részvételét mutatja le.

- az internacionalistákról és a szovjetunióba került magyar kommunisták tevékenységéről szóló iratokat, anyagokat a jövőben is sokféle kiadványban használjuk majd fel. hasznosítottuk ezeket az anyagokat a közelmúltban megjelent munkásmozgalmi történeti lexikon elkészítésénél, és értékes alapul szolgálnak ezek a „forradalmár elődeink”, címen megjelenő, 270 kiemelkedő munkásmozgalmi harcos életét bemutató műben, vagy például a párttörténeti közlemények életrajzi rovatában megjelenő írásoknál és más műveknél.

- terveink szerint a további munka eredményeként a jövőben sor kerül önálló visszaemlékezés-gyűjteménykötetek kiadására, amelyek az internacionalistáknak a szovjetunió védelmében majd ott a szocializmus építésében végzett tevékenységét elevenítik fel. /mti/

NA 1330

bb.39. huszonegyezer munkanap salgótarjánért

1972. december 20.

vid/ok -cz

salgótarján városát nyilvánításának 50. évfordulójátisztele-
tára mozgalom kezdődött. Huszezer munkanap salgótarjánért, elne-
vezéssel. a városi tanács végrehajtó bizottságának idei utolsó
ülésén szerdán értékelték a mozgalom ez évi eredményeit. a megye-
székhelyen idén - a mozgalomnak köszönhetően - hét óvoda bőví-
tését, korszerűsítését végezték el társadalmi összefogással,
s így a salgótarjáni óvodákban mintegy négyszázzal több gyermek
járhat, a társadalmi munkások ezen kívül hét új játszótérrel lé-
tesítettek, és szereltek fel, százhatvanhárom két-hároméves fát
ültettek át a környező erdőkből, elültettek több ezer örökzöld
növényt, cserjét, facsemetét, és virágpalántát. megtisztították, gyom-
talanították negyvenezer négyzetméternyi közterületet, léte-
sítette ezeröttszáz négyzetméternyi új parkterületet, megépítet-
tek hétszázötven méternyi új járdát. a mozgalomban résztvevő
építésszek elkészítették a város üdülőtérületén jövőre létesíten-
dő ifjúsági és uttórdó váltótábor műszaki dokumentációját, a váro-
si üzemek kommunista műszakjainak béréből pedig eddig több mint
háromszázezer forint gyűlt össze az uttórdótábor megépítésére.
a „huszezer munkanapot salgótarjánért, mozgalomban a jubí-
láió város lakossága - mindenekelőtt a szocialista brigádok,
valamint a tanulóifjúság - idén mintegy huszonegyezer munkanapot
dolgozott. a tanács a mozgalomban kitűnt társadalmi munkásokat
és kollektívákat oklevéllel, valamint a „salgótarjánért, jelvény-
arany, ezüst és bronz fokozatával jutalmazza meg. a munkában ki-
tűnt üzemek, intézmények vándorzászlót kapnak, a legszebb ered-
ményt elért városkörzetek pedig összesen félmillió forint juta-
lomba részesülnek: a pénz felhasználásáról a körzet lakossága kö-
zösen dönt.

a mozgalmat jövőre is folytatják, legfontosabb céljál a vá-
rosi ifjúsági és uttórdó váltótábor építésének, a külterületi
iskolák fejlesztésének, valamint az új salgótarjáni szakmunkás-
képző „kombinát, kivitelezésének segítését tűzték./mti/

- 30 -

13.15/ok

NA 13^W

bb.41. inspekciós ügyelet a felvonójavitó vállalatnál

pá/h1/ok -cz

1972. december 20.

december 24-én ünnepi inspekciós ügyeletet tart a fővárosi
felvonójavitó vállalat pausál szerviztelepe. a hatáskörük-
be tartozó felvonók elromlása esetén az érdekeltek a 428-915-ös
telefonszámon hívhatják és az illetékesek azonnal elvégzik a
szükséges javításokat./mti/

bb.42. a belföldi hírek jegyzéke december 20-án szerdán 13 órakor

se/ok -cz

1972. december 20.

1. iskoláztatási menetrend
 2. fűtőolaj árusítás
 3. bevásárló központok
 4. művelődési házak programja
 5. kávéellátás
 6. tv program
 7. 1973-as nagyberuházások
 8. bács megye mezőgazdasága
 9. zöldségprogram
 10. technologia a szófafeldolgozásra
 11. hazaérkezett a parlamenti delegáció romániából
 12. eltörött vízcső
 13. termoszig-per
 14. filmművészeti kiállítás
 15. a zöldségpiac választéka
 16. tájékoztató a szabolcsi ujjáépítésről
 17. kitüntetés
 18. mahart közlemény
 19. baleset
 20. automata távhívó gyógyosön
 21. elutazott horváth istván
 22. petőfi kiállítás rétságon
 23. emlékezés berzeviczy gergelyre
 24. elutazott güntner jahn
 25. sertéstelep építés nógrádban
 26. áruház nyílt kecskeméten
 27. bányarekord mátraalján
 28. szovjet béketanácsi küldöttség
- /folyt.köv./

- 31 -

13.25/ok

NA 13^{TD}

bb.42./a belföldi ...folyt./ok

29. kisz lakások
 30. vidéki balesetek
 31. bács megyei tanács ülése
 32. novokuznyeckí művészcsopórt
 33. a kortárs decembei számáról
 34. 50 éves a dorogi kórház
 35. ifju üzemi vezetők
 36. lopott pénzzel akart utazni
 37. a 4-es műút
 38. időjárás
 39. salgótarjáni vb.
 40. dokumentum gyűjtemény a szovjet évfordulóval kapcsolatban
 41. inspekció a felvonójavitónál
 42. híryegyzék
- /mti/

...

bb.43. sajtótájékoztató a látóhatár-ról

t ms/tm/ok -cz

1972. december 20.

szerdán a magyar tudományos akadémia tudós klubjában sajtóértekezletet tartottak abból az alkalomból, hogy az akadémia kiadó gondozásában megjelent az első magyar, ugynevezett tallzó folyóirat, a látóhatár.

czine mihály főszerkesztőhelyettes elmondta az újságíróknak hogy ahavonta megjelenő folyóirat válogatást ad a magyar kulturális sajtóban, az irdalomkritikai, társadalomtudományi igényű lapokban megjelent legjobb írásokból és tanulmányokból. célja, hogy az olvasó, akinek ma már általában alig van módja az egész magyar kulturális sajtó termékeinek átfogására, nyomon követhesse hazánk szellemi életének mozgását, az irányok, tendenciák megjelölésén túl nagy gondot fordít a szerkesztő bizottság arra, hogy csak minőségileg kiváló alkotások és tanulmányok kerüljenek a válogatásba, mégpedig olvasmányos, közérthető formában. az írói alkotások és a különböző irdalmi, művészeti, társadalomtudományi stb. tanulmányok általában egyenlő arányban találunk képviselőre a folyóiratban. a hazaiakon kívül az ország határain túl élő magyar szépirok alkotásai is szerepelnek majd a folyóirat hasábjain itthoni folyóiratainkban megjelent írásaikkal.

/folyt.köv./

- 32 -

13.25/ok

NA 1400

bb.43./sajtótájékoztatófolyt./ok

a látóhatár egyelőre 15 000-es példányszámmal indul. az elképzelések szerint nemcsak a azai közönséghez, hanem külföldi magyarokhoz, vagy a magyar irdalmi és szellemi élet iránt érdeklődő külföldiekhez is eljut majd. főleg a szomszédos országokban meglévő jelentős magyar nyelvű olvasótáborra számítanak.

a folyóirat megindításával, amely az első ilyen jellegű időszaki sajtótermék hazánkban, az akadémia kiadó művelődéspolitikai szempontból is jelentős tette vállalkozott./mti/

...

bb.44 kis népszámlálás az országban

1 -don/ok -cz

1972. december 20.

a központi statisztikai hivatala jövő év január 1-1 állapotnak megfelelően ugynevezett mikrocentzust, azaz kis népszámlálást tart. ezzel kapcsolatban a ksh-nál elmondták: most harmadszor kerül sor ilyen szűk körű - az ország népességének mindössze két százalékára kiterjedő - adatfelvételre. a meglévő népszámlálásokkor feltett kérdések köre kibővül: tudniillik a lakás és személyi adatokon kívül arról is tájékoznak az összeírásban résztvevők, hogy a lakosság foglalkozásában volt-e változás, illetve hogyan alakult életkörülménye. az előbbi célja, hogy képet kapjanak arról: 1972-ben mennyien és miért változtattak munkahelyet, illetve hol helyezkedtek el. a másik felmérés célja, hogy tájékozódjanak a lakosság különböző rétegeinek és csoportjainak helyzetéről, illetve a természetbeni társadalmi juttatásokról.

a mikrocentzus személyi és lakás kérdései megegyeznek az 1970. évi népszámlálás kérdőíveivel. így tehát tájékoznak a lakás tulajdoni jellegéről, használati jogcíméről, építési évről, helyiségeinek számáról, alapterületéről, felszereltségéről és lakbéréről. a személyi rész a hagyományos demográfiai és foglalkozási kérdéseken - nem, kor, családi állapot, iskolai végzettség, foglalkozás, munkáltató stb. - túl kiterjed a fizikai szakképzettség vizsgálatára is.

a népszámlálás során egyébként a lakosság egy részénél az életkörülmények alakulását, más részénél pedig a foglalkozásváltozást vizsgálják. így egy-egy háztartásban legfeljebb két témakörben adnak választ.

/folyt.köv./

- 33 -

13.40/ok

NA 1405

bb.44./kis népszámlálás ...folyt./ok

a népszámlálás ugynevezett véletlenszerű kiválasztás alapján történik, a ksh ezer olyan 5 000 lélekszámúnál nagyobb kis- és nagyközséget, illetve várost választott ki, ahol egy-egy foglalkozás - mint például a mezőgazdasági vagy bányászati - jellemző a településre, ezekben 4 000 számlálókörzetet alakítottak ki, a körzetekben - s ezért véletlenszerű a kiválasztás - minden ötödik házat keresik fel a népszámlálók.

a felmérésben ezuttal a ksh területi és központi apparátusának dolgozói vesznek részt - több mint 2 000 számlálóbiztos és csaknem 1 000 felülvizsgáló.

a népszámlálás ez év december 28-án kezdődik, az összeírás napjáról az érintett lakókat levélben értesíti a ksh./mti/

bb.45. sajtókonferencia a román nagykövetségen

t bc/mm/hi/ok -czn

1972. december 20.

Ioan Cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete szerdán sajtókonferenciát tartott a nagykövetségen abból az alkalomból, hogy Romániában 25 éve, 1947. december 30-án kiáltották ki a köztársaságot, az esemény történelmi jelentőségéről szóló hangsúlyozta, hogy a köztársaság kikiáltásával lezárult az a folyamat, amely a munkásosztályt - szövetségben a parasztsággal és a dolgozók egyéb régegeivel a teljes politikai hatalom birtokosává tette, s megvalósította a román nép teljes szuverenitását.

a szocialista építőmunka eredményéről szólva a nagykövetelmondotta, hogy az ország ipara ebben az évben 21-szer termelt többet mint 1938-ban, a tíz évvel ezelőtti befejezett szövetkezetesítés szocialista lapokra helyezte a mezőgazdaságot, elősegíti annak állandó korszerűsítését, az ország nemzeti jövedelme az idén 7,6-szor nagyobb mint 1938-ban volt.

a továbbiakban rámutatott, hogy a román kommunista párt 1969. évi x. kongresszusán és idén megtartott országos konferenciáján kitűzött célok valóra váltása a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom megteremtését szolgálja, s ez a program 3-4-5 éves tervidőszakban valósul meg, a továbbiakban hangsúlyozta, hogy Románia külpolitikájának középpontjába a szocialista országokkal való baráti kapcsolatok fejlesztését állította, e kapcsolatok fejlesztésében jelentős szerepet töltenek be a barátsági együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezmények./mti/

13.50/ok

- 34 -

NA 1405

bb 46. keravill-vbkm mintabolt

t kf/mm-ju 1e -cz

1972. december 20.

a keravill vállalat a villamosberendezés és készülék művek anyagi támogatásával korszerűsítette népköztársaság útja 33. szám alatti üzletét, amelyet az ipari partnerrel közös üzemeltetésű mintaboltként alakított át.

a közös finanszírozású, közös anyagi érdekeltségű üzletben csak a vbkm termékeit - villamostűzhelyeket, vízmelegítőket, csillárokat, fali- és asztali lámpákat, villamos fűtőberendezéseket, rezsókat, elemeket, a világítási cikkek pótalkatrészeit, komlettirozásokhoz szükséges tartozékokat stb. - árúsítják. az új mintaboltban kerül először forgalomba a vbkm és egy jugoszláv cég kooperációjában készült, olcsó éjszakai árral működő, nagyteljesítményű villamos hőtároló-kandalló.

a bolt szolgáltatásaihoz - előjegyzés, szaktanácsadás, a készülékek helyszíni felszerelése, díjmentes házhozszállítás stb. - tartozik, hogy a vbkm készülékeire, berendezéseire a hagyományos egy év helyett két éves garanciát nyújtanak. a villamoskereskedelem legkorszerűbb, kulturált vásárlási körülményeket, kiszolgálást nyújtó üzletét, „piacbevezető bolt”, -nak is szánja az ipari vállalat, amely valalemnnyi új termékét először itt hozza forgalomba, s a tapasztalatok alapján kezdi meg a sorozatgyártást az országos árusítást. /mti/

bb 47. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

pr hi ju -cz

1972. december 20.

hogy karácsonykor és újévkor a fürdők az alábbiak szerint lesznek nyitva:

1972. december 24-én vasárnap: minden fürdőben vasárnapi nyitvatartás

/ folyt. köv./

13.45/ju

- 35 -

NA 1420

bb 47. / a fővárosi fürdőigazgatóság ... 1. folyt./-ju

25-én hétfőn: minden fürdő zárva

26-án kedden, és 31-én vasárnap:
minden fürdőben vasárnapi nyitvatartás

1973. január 1-én hétfőn: minden fürdő zárva. /mti/
--

bb 48. a fővárosi üzletek ünnepi nyitvatartása

pr-ju -cz

1972. december 20.

., december 22-23.

----- valamennyi élelmiszer és édességbolt 19 óráig az ennél később záró élelmiszerboltok, abc élelmiszer áruházak, édességboltok, a szokásos rendjüknek megfelelően, csarnokok és piacok reggel 6 órától 19 óráig tartanak nyitva.

december 24.

----- valamennyi élelmiszerbolt, abc élelmiszer áruház, édesség-, dohány- és virágbolt a szokásos nyitvatartási időtől, de legalább 8 órától 14 óráig,

- a csarnokok és piacok / beleértve az ott működő összes élelmiszer üzletet is/ reggel 7 órától 14 óráig.

- a vendéglátóhelyek egységesen 17 óráig tartanak nyitva, a pályaudvarok környékén, valamint fútvonalakon lévő éttermek a forgalomtól függően később zárnak.

/ folyt. köv./

13.55/ju

- 36 -

AA 1420

bb 48. / a fővárosi 1. folyt./-ju

december 25. 26. ----- valamennyi élelmiszer - és édességbolt, dohánybolt, csarnok és piac valamint iparcikk üzlet, áruház zárva tart.

- a vendéglátóhelyek a szombati illetve vasárnapi rendjük szerint tartanak nyitva.

a kereskedelmi dolgozók ezután is felhívják a vásárló közönség figyelmét, hogy a fontosabb tartós élelmiszerek beszerzését ne hagyják az utolsó napokra, miután 24-én az élelmiszerboltok, abc élelmiszeráruházak csak 14 óráig lesznek nyitva.

ismételten felhívják a figyelmet arra, hogy az iparcikk üzletek, áruházak 24-én zárva tartanak. /mti/
--

bb 49. emléktáblát avattak erdei ferenc makói szülőházán

vid-ju -cz 1972. december 20.

makón a vörös hadsereg útja három szám alatt lévő ház falán szendén emléktáblát avattak. márványba véssett sorok hirdetik, hogy ebben az épületben született a város jeles fia, erdei ferenc akadémikus, a magyar nép felémelkedésének forradalmi harcosa, a parasztság sorsának kutatója, író, tudós és államférfi. az emléktáblán helyezték el somogyi árpádnak erdei ferencről készített domborművét is.

/ folyt. köv./

14.00/ju

- 37 -

AA 1420

bb 49. / emléktáblát avattak ... 1. folyt./-ju

az avatóünnepségen ott voltak a hozzátartozók, erdei ferenc egykori munkatársai, barátai, tanítványai, a hazafias népfront, a különféle szervezetek országos testületeinek, a magyar tudományos akadémiának, csongrád megye és makó város párt állami és társadalmi szervezeteinek képviselői.

elsőnek moravszki ferenc a hazafias népfront makó városi bizottságának elnöke méltatta erdei ferenc életútját. ezután s. hegedüs lászló a hazafias népfront országos tanácsának titkára mondott beszédet és leplezte le az emléktáblát, amelyet a különféle testületek képviselői megkoszorúztak. az ünnepség résztvevői ezt követően erdei ferencnek a makói temetőben lévő sírját keresték fel, ahol szintén elhelyezték az emlékezés virágait.
/mti/

..

bb 51. az első mathiász jános díjasok

vid/kz-ju -cz

1972. december 20.

kiosztották a bécs-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága által alapított mathiász jános-émlékérmeket. a világhírű szőlőnemesítőről elnevezett alapítványt első alkalommal ítéltek oda. a tudós szőlőnemesítő arcképével díszített emlékérmet és a vele járó pénzjutalmat szerdán kecskeméten dr. glied károly, a megyei tanács elnökhelyettese adta át. dr. mészöly gyula, kossuth-díjas paradicsomnemesítőnek évtizedes munkásságáért, babics antalnak, a csávolyi egyesülés termelőszoövetkezet elnökének a tsz-ben meghonosított nagyüzemi szőlőtermesztéséért, s az üzemág komplett kialakításáért, valamint magyar ferencnek, a kecskemét-szikrai állami gazdaság igazgatójának a szőlő-gyümölcsstermészes korszerű módszereinek eredményes alkalmazásáért. /mti/

..

14.10/ju

- 38 -

NA 1430

bb.50. a vöröskereszt tisztasági mozgalom évvégi mérlege

t vt/tné/hi/ok -cz

1972. december 20.

szerdán ülést tartott a magyar vöröskereszt közegészségügyi szakbizottsága. megtárgyalta a társadalmi tisztasági mozgalom helyzetét, tapasztalatait. megállapította, hogy az utóbbi 10 esztendő során a mozgalom - a falusi és városi települések mellett - kiterjedt a mezőgazdasági és ipari üzemek, az élelmiszergyártó és forgalmazó vállalatok jelentős hányadára. valamint a vasúti közlekedés különböző objektumaira is. az idén országosan a lakosság mintegy 70-75 százalékával ismertették meg a mozgalom célját és tennivalóit, a mezőgazdasági termelőszoövetkezetek és az állami gazdaságoknál pedig mintegy 40 százalékuknál meg a tsz-eknek mintegy egyharmada, az állami gazdaságoknak pedig mintegy 40 százaléka felelt meg az előírt higiénés követelményeknek. 1972-ben 850 276 lakóház tisztaságát értékelték, és ezek 45-50 százaléka teljesítette az alapvető követelményeket.
/mti/

..

bb.52., „robotron 21.,” pécssett - felavatták a dédasz számítógéppontját

vid/kz/ok -cz

1972. december 20.

a déldunántuli áramszolgáltató vállalat pécsi számítógéppontjában szerdán „robotron 21.,” elnevezésű elektronikus számítógépet adtak átrendeltetésének. a berendezést az ndk-ból szállították. az eseményen jelen voltak a nehézipari minisztérium az ndk budapesti nagykövetsége, az iparág, a helyi párt és állami szervek képviselői, a berendezéseket gyártó, forgalmazó és üzemeltető vállalatok, a társvállalatok képviselői. az ünnepségen machács miklós, a nim számítógéptechikai tárcabizottságának titkára elmondotta, hogy a villamos-energia iparág egy önálló számítógéptechikai rendszert alakít ki. több gépes, egymással együttműködő rendszer lesz. a program elsőként - még a nyáron - a magyar villamos művek trösztnél helyzetek üzembe írom 360/40-es elektronikus számítógépet. a program második átadása a pécsi „robotron 21.,” átadása. az itt szerzett tapasztalatok alapján döntenek majd a további vásárlásokról.
/folyt.köv./

- 39 -

14.25/ok

NA 1440

bb.52 /,,robotron 21,,folyt./ok

a 25 millió forint értékű pécsi elektronikus számítógép egy adott feldolgozás alkalmával 150 millió adótot képes tárolni, 70-80 ezer átlagos számítási műveletet tud elvégezni egy másodperc alatt. átmenetileg ez elégíti ki a délmagyarországi áramszolgáltató vállalat és a pécsi hőerőmű adatfeldolgozási igényeit is.

az ünnepségen ndk és magyar kitüntetések adtak át az szállítóközpont létesítésében közreműködő magyar és német szakembereknek./mti/

bb.53. Ülést tartott az édesz központi vezetősége

t kf/gk/le/ok -cz

1972. december 20.

az idei utolsó ülést tartotta szerdán az élelmiszeripari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

tanácskozáson a szakszervezet legfelsőbb szerve dr. tamás lászló főtitkár beszámolója alapján értékelte a legutóbbi ülés óta végzett munkát, meghatározta a központi vezetőség és az egyes szervezetek különböző szerveinek jövő évi tennivalóit. az ülésen ezenkívül megtárgyalták a béren kívüli juttatások helyzetét, a részesedési alap felhasználásának tapasztalatait, valamint a dolgozók jövedelmének növelésével kapcsolatos szakszervezeti tennivalókat./mti/

bb.54. a dolgozók élet- és munkakörülményeiről tárgyalt a központi vezetősége

t kf/gk/le/ok -cz

1972. december 20.

a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének vezetősége szerdai ülésén megvitatta az elnökség jelentését az egyes szervezetekhez tartozó dolgozók élet- és munkakörülményeire vonatkozó kongresszusi határozat végrehajtásáról.

/folyt.köv./

- 40 -

14.30/ok

NA 1445

v

bb.54./a dolgozókfolyt./ok

ligeti lászló főtitkár beszámolójában ismertette a szakszervezetnek a dolgozók élet- és munkakörülményei javítása érdekében hozott intézkedéseit. a jelentés szerint a fogyasztási cikk-kereskedelemben foglalkoztatott dolgozók személyi jövedelme az elmúlt évben mintegy 4.6 százalékkal növekedett. ezen belül a fővárosban és a vidéki városokban főleg az élelmiszerkereskedelmi eladók, pénztárosok, boltvezetők és vendéglátóipari konyhai dolgozók bérét növelték. ez nagyban hozzájárult a területek munkaerőgondok csökkentéséhez. a központi vezetőség a belkereskedelemben dolgozók ideai személyi jövedelmének 3 százalékos növekedését nem tartja kielégítőnek. ugyanakkor a külkereskedelmi vállalatoknál a kereset kielégítően, mintegy 5 százalékkal növekszik.

a munkakörülményekkel foglalkozva a főtitkár közölte, hogy az elmúlt két esztendő alatt eredményesen dolgoztak a kereskedelmi vállalatok a nehéz fizikai munka gépesítése érdekében. javulást tapasztaltak a szociális létesítmények fejlesztésében; a baleseti helyzet alakulásában viszont lényeges változás nem történt. a szakszervezet sok esetben tiltotta meg balesetveszélyes gépek használatát. egy év alatt 174 esetben róttak ki bírságot az óvrendszabályok elmulasztása miatt.

a központi vezetőség végül köszönetét fejezte ki a kereskedelem dolgozóinak a karácsonyi csucsforgalom lebonyolításában végzett áldozatos munkájukért./mti/

bb.55. új tanműhelyt avattak újpesten

t ol/mm/le/ok -cz

1972. december 20.

új tanműhelyt avattak szerdán újpesten, a baross utcában, a „simon ferenc” bőripari szakmunkásképző intézet és szakközépiskola gazdagodott az 1,200 négyzetméter területű, háromszintes új létesítménnyel. a szociális helyiségekkel is jól ellátott új tanműhely 200 cipőipari tanulónak biztosít munkahelyet a gyakorlati tudnivalók elsajátításához. jelenleg ez az ország legkorszerűbb bőripari tanműhelye./mti/

14.45/ok,

- 41 -

NA 1440

9

bb.56. Ülést tartott az országos ifjumunkás tanács

t pr/fk/hi/ok -cz

1972. december 20.

Szerdán a Kisz központi bizottságának székházában ülést tartott az országos ifjumunkás tanács. Elsőként Kiss László, a testület elnöke tájékoztatta a tanács tagjait a moszkvai ifjumunkás világtalálkozó határozatairól, majd megvitatták az üzemi ifivezetőj munkájáról szóló tájékoztatót, s javaslatot fogadtak el az üzemi Kisz-szervezeteknek az uttörőmozgalom segítségével kapcsolatos teendőiről.

az uttörők nevelésében nem nélkülözhető a jól felkészült ifivezetők munkája, s különösen fontos, hogy az ifju nemzedék nevelésén munkálkodók között elegendő számban legyenek a különböző üzemekből delegált fiatalok, ifivezetők. egy korábbi felmérés tapasztalatai sajnos azt igazolják, hogy az ifjumunkás ifivezetők nem kapnak komolyabb megbízásokat, az iskolában a pedagógusok és az uttörők csapatvezetők nem tartják őket „partnereknek”, az uttörők nevelésében, mondván, hogy nincsenek pedagógiai ismeretek. az ifivezetők száma másrészt azért is csökkent, mert e sajátos munka módszere és gyakorlata még nem kiferrott, az ifivezetők jogai, feladatai, kötelességei tisztázatlanok.

az ifjumunkás tanács úgy döntött, hogy ajánlást juttat el a munkahelyi Kisz-szervezetekhez, amelyben szorgalmazza a dolgozó fiatalok és az uttörők kapcsolatainak erősítését. ennek érdekében javasolják, hogy a vállalati Kisz-szervezetek vállaljanak részt az „egy üzem - egy iskola”, akció elterjesztéséből, a Kisz-védnökséggel épülő beruházásokon dolgozó fíjúkommunisták vonják szorosabbra kapcsolatukat a környékbeli uttörőkkel, vállalatuknál kezdeményezzék a dolgozó uttörő gyermekien kedvezményes táboroztatását, s delegáljanak az uttörőcsapatokba minél nagyobb számban ifjumunkás ifivezetőket, szakkörvezetőket. /mti/

Lek.

14.55/ok

Tótszó

- 42 -

bb 57. Lengyel kulturális küldöttség érkezett hazánkba

i ró/fk szb hi -cz

1972. december 20.

Tadeusz Kaczmarek kultúra- és művészetügyi miniszterhelyettes vezetésével Lengyel kulturális küldöttség érkezett szerdán Budapestre, a magyar-lengyel kulturális és tudományos együttműködési vegyes bizottság első ülésére. a vendégeket a pályaudvaron dr. Orbán László, a művelődésügyi miniszter első helyettese, továbbá a művelődésügyi minisztérium és a budapesti lengyel nagykövetség munkatársai fogadták. /mti/

bb 58. megkésztet a termelését a mosonmagyaróvári kötöttárugyár

vid-kz szb -cz

1972. december 20.

a kötött felsőruházati cikkek iránt ugrásszerűen megnövekedett kereslet minél teljesebb kielégítése céljából a mosonmagyaróvári kötöttárugyárban százmillió forint értékű beruházással kialakították az ország legnagyobb sikkötőgép-parkját. az építkezés nélkül megvalósult rekonstrukció az év elején kezdődött, s december 20-án - az utolsó berendezés munkábaállításával - be is fejeződött.

az üzem 1972-ben hetven tonna acryl, poliester és gyapjú keverésű női, férfi és gyermek kötött ingpulóvert, garbót, kardigánt, összesen több mint husz különböző modellt gyártott. jövőre ennek több mint a kétszeresét, 150 tonna kötött felsőruházati cikket készít. /mti/

bb 59. a kiemelkedő hangjátékok

tm szb hi-cz

1972. december 20.

alkotóinak jutalmazására kiírt „kritikusok díját”, szerdán adta át tömpe István, az MRT elnöke. az esztendő legjobb rádiójátékára kitűzött írói díjat Csúrka Istvánnak ítélte a zsűri, „amerikai cigareta”, című hangjátékáért. a rendezői díjat Marton László kapta, Mándy Iván „vera szerelmei”, és Koppányi György „üzenet a túlélőknek”, című drámáinak rendezéséért. ez utóbbi hangjátékban nyújtott alakításáért Rajz János a színészi díjat nyerte el. a színésznői díjat Kohut Magdának ítelték Maróti Lajos: vénasszonyok nyara című hangjátékában nyújtott alakításáért. /mti/

15.17/szb

Tótszó

-43-

bb 60. Ülést tartott a vegyipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége - vályi péter felszólalása

t bé/gk szb 1e -cz

1972. december 20.

Szerdán ülést tartott a vegyipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. az ülésen részt vett és felszólalt vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese is. ott volt földvári aladár, a szot (alelnöke és gör nagy sándor nehézipari miniszterhelyettes.

dajka ferenc, a szakszervezet főtitkára beszámolójában megállapította, hogy a vegyipar és az alumíniumipar idén is népgazdaságunk legdinamikusabban fejlődő iparágai közé tartoztak és tovább javították termékeik minőségét. a vegyipar termelése 10-11 százalékkal, az alumíniumiparé pedig 18 százalékkal emelkedett, ezt háromnegyed részben a termelékenység emelésével érték el. tovább nőtt az export is, a szocialista országokba 18.6 százalékkal, a tőkés országokba pedig 14.8 százalékkal több vegyipari terméket szállítottak, mint az ezt megelőző esztendőben.

a jövő évi tervekkel kapcsolatosan hangoztatta, hogy a vegyipar újabb 10-11 százalékos termelésnövelésre készül fel, s az alumíniumipar szintén 10 százalékkal több terméket ad. a termelés nagyarányú növeléséhez, valamint az új beruházásokhoz egyre nagyobb szükség van a szakszervezetek odaadó munkájára. a feladatok között elsőnek említette dajka ferenc a munkaverseny-mozgalom tervszerű, céltudatos szervezését. fontos, hogy a mozgalomba bevonják a vegyipari tervező és kutató intézetek dolgozóit is. hangoztatta, hogy az ujitómozgalmat a munkaverseny-mozgalom szerves részének tekintik, ezért egyre többet kell foglalkozniuk a szakszervezeteknek az ujitásokkal is.

gör nagy sándor nehézipari miniszterhelyettes néhány hiányosságra hívta fel a figyelmet. mint mondotta, kevesebb volt a műanyag- és a nitrogénműtrágya-gyártás a kelletténél. éppen ezért a jövő évi tervek szerint elsősorban ezeknek a termelését bővítik. vegyi szálakból 45 százalékkal többet állítanak elő jövőre, mint az idén, 7 százalékkal növelik a nitrogénműtrágya-termelést, 14 százalékkal pedig a foszforműtrágya előállítását. a miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy korszerűbb technológiák alkalmazása érdekében a szakszervezetnek is mind nagyobb gondot kell fordítania a képzésre, a továbbképzésre.

vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese felszólalásában leszögezte, hogy teljes mértékben egyetért a vegyipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének beszámolójával, amelyben az idei évet értékelték és a jövő évi feladatokat ismertették. kifejezte azt a meggyőződését, hogy a vegyipari dolgozók nemcsak teljesen egyetértenek a központi bizottság novemberi határozatával, irányelveivel, hanem hasznosítják is azokat. a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a vegyipar, mint a népgazdaság rendkívül fontos iparága, most a nagy változások korszakát éli. ezen a területen hatványozott jelentősége van annak, hogy tisztán lássák a feladatokat és a hibákat, valamint azok kijavításának útját. /folyt.köv./

15.30/szb

-44-

bb 60. /ülést tartott... 1. folyt./-szb

a beruházási nehézségek minden területen, így a vegyiparban is jelentkeztek, s a rendteremtésben a gazdasági vezetők mellett a szakszervezeteknél is van feladat. a rendkívül dinamikus vegyipar fejlesztésénél is vigyázni kell arra, hogy a fejlesztés üteme arányban legyen erőinkkel. ügyelni kell arra is, hogy a kibontakozó petrokémiai ipar fejlesztése ne vonja el a figyelmet a meglévő üzemek felújításától.

a központi vezetőség ülésén élénk vita bontakozott ki, főleg a jövő évi tervek megvalósításának módszereiről. /mti/

bb 61. ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t pr/fk szb h1 -cz

1972. december 20.

az állami oktatás helyzetéről és továbbfejlesztéséről szóló párthatározat végrehajtásának tanácsi teendőit vitatta meg - egyebek között - szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a határozat tartalmával a novemberben tartott iskolai taggyűléseken, majd az ezeket követő nevelőtestületi értekezleteken már megismertek a pedagógusok, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya pedig még a tanév elején konzultatív tanácskozásokat szervezett a kerületi tanácsok művelődésügyi osztályainak vezetői számára.

az mszmp központi bizottságának júniusi határozata, valamint a budapesti pártbizottság feladatterve hosszabb időre szabta meg az állami oktatás továbbfejlesztése terén adódó feladatokat, köztük a tanácsok tevékenységének irányát. a minisztertanács a közelmúltban határozta meg azokat a legfőbb témaköröket, amelyekben a következő esztendő során kormány szintű döntésekkel szabják meg a párthatározat végrehajtásának rendjét. a különböző központi intézkedések megjelenése előtt is szükséges azonban - foglalt állást a végrehajtó bizottság - azoknak a tennivalóknak a meghatározása, amelyek irány adnak a fővárosi és a kerületi tanácsok tevékenységének.

csupán néhány példa a kellő alaposággal előkészített programból. a művelődésügyi minisztérium tervét, illetve a fővárosban megteremthető lehetőségek alapján módosítani kell a pedagógusok továbbképzésének szervezeti rendjét, a fizikai dolgozók gyermekeinek tanulmányi, kulturális és szociális támogatása terén az eddig tett erőfeszítések eredményeire támaszkodva kell továbbhaladni, kiszélesítve a tevékenység hatáskörét és formai változatosságát. a művelődésügyi főosztálynak ki kell dolgoznia a szociális és tanulmányi segélykeret együttes felhasználásának rendszerét, a fővárosban még a negyedik öt éves terv esztendeiben biztosítani kell a kollégiumi hálózat 500 hellyel való bővítését, jelentősen fejleszteni kell a nevelőmunka hatékonyságát, összekapcsolva azt az ifjúsági törvény végrehajtásával. /mti/

15.42/szb

-45-

bb 62. közlekedési balesetek - súlyos sérülésekkel

1 ol/tm bzs -cz

1972. december 20.

ismét számos balesetet okozott a figyelmetlen közlekedés. papp jános 34 éves romhányi technikus személygépkocsijával a 11. kerület árpád fejedelem ut és üstökös utca kereszteződésében elmulasztotta megadni az elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. az utóbbi vezetőjét, deutsch sándor 37 éves budapesti művezetőt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. papp jános ellen eljárás indult.

a xiii. kerület váci ut és apály utca kereszteződésében kovács sándor 25 éves sajónémeti gépkocsivezető tehergépkocsival mulasztotta el a kötelező megállást, s elütötte vőneki józsef 4 éves kisgyermekét, akit súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba a mentők. kovács sándor ellen is eljárás indult.

a 111. kerület szentendrei ut és köles utca kereszteződésében jópeti péter 52 éves budapesti gépkocsivezető tehergépkocsival, szabálytalan kanyarodás közben elütötte polgár kálmáné 78 éves budapesti nyugdíjast. az idős asszonyt a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. jópeti péter ellen eljárást indítottak.

a vi. kerület lenin körut és rudas lászló utca kereszteződésében tilos jelzésen haladt át az uttesten antal péter 32 éves budapesti szobafestő. egy személygépkocsi elütötte, súlyos, nem életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba a mentők. /mti/

--

bb 63. diszünnepség, tudományos ülés a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére

ö vid-kz/tné bzs -cz

1972. december 20.

szerdán bács-kiskun, borsod és pest megyében tartottak nagyobb szabású megemlékezést a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulójáról. az mszmp bács-kiskun megyei oktatási igazgatósága által rendezett tudományos emlékülésen ott voltak a szovjet testvérmegye, az ukrán szszk krimi területi pártbizottságának küldöttei is. az ülés, melynek napirendjén a szovjetunió megalakulása és fejlődése szerepelt, felszólalt f. a. szokolov, a krimi területi pártbizottság előadói kabinetjének vezetője, a testvérmegye szovjet-magyar baráti társaságának vezetőségi tagja. /folyt. köv./

15.43/bzs

- 46 -

Tó1610

bb 63. /diszünnepség ... 1. folyt./bzs

borsod megye székhelyén - miskolcon - a római sándor művelődési központban zajlott le a diszünnepség. a miskolci üzemek, vállalatok, intézmények dolgozói mellett ott voltak a megye távolabb eső községeinek küldöttségei is. a pest megyei pártbizottság oktatási igazgatósága által rendezett ünnepségen megjelentek a megye vezetői, köztük cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára és dr. mondek pál, a megyei tanács elnöke. dr. berecz jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese méltatta az évforduló jelentőségét, a szovjetunió hatalmas fejlődését. /mti/

--

bb 64. kitelepitik sopronból az üzemeket

vid/kz bzs -cz

1972. december 20.

a gyógy- és üdülőterületté nyilvánított sopron város tanácsa szerdai ülésén az időszerű környezetvédelmi feladatokkal kapcsolatban több fontos határozatot hozott. a város felszíni vizeit összegyűjtő ikva és rák patak vizének szennyeződése - mint megállapították - már olyan nagymértékű, hogy csak a városból távoli fertőzőmentesítőnél alkalmas például öntözésre. éppen ezért kimondták, hogy a legrövidebb időn belül meg kell oldani a meglévő egyesített rendszerű köz-csatornahálózat szétválasztását annak érdekében, hogy az intézmények és vállalatok által kibocsátott szennyezett víz megfelelő tisztító telepekre kerüljön. a város üzemei közül tizenegy okoz az emberi környezet szempontjából káros szennyeződést. sopron kincset érő levegőjének védelmében ezeket a lakóterületek közé ékelődött üzemeket fokozatosan kitelepitik a városból. a tanácsülésen elhatározták, hogy az energiahordozók cseréjének előmozdítására elkészítetik a város általános energia felhasználási tervét. a város átlagosnál nagyobb parkterületének a védelméről és növeléséről is gondoskodnak. /mti/

--

bb 65. szaktanterem székesfehérvárott

vid/kz bzs -cz

1972. december 20.

elektrotechnikai szaktanterem - szakkabinetet - avattak szerdán székesfehérvárott, a műm 320-as szakmunkásképző intézetében. a legkorszerűbb audiovizuális eszközök segítik itt az oktatást. a diákok feleleteit gép ellenőrzi és rögzíti, s a tanuló asztalok úgy vannak felszerelve, hogy azokon elektrotechnikai kísérleteket is végezhesse a diákok. /mti/

15.48/bzs

- 47 -

Tó1610

bb 66. országos tanácskozás a közúti közlekedésről

1 kf/gg 1e bzs -cz

1972. december 20.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium szerdán országos értekezletet tartott a mómosz-ban a közúti közlekedés gazdasági és társadalmi szerveinek vezetői, kiváló dolgozói részvételével.

a tanácskozáson kiss dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes értékelte a közúti közlekedés, az utépités idei munkáját és összegezte a jövő év legfontosabb tennivalóit. egyebek között elmondotta, hogy az autóközlekedés az idén tetemesen növelte részvételét az áru- és főleg a személyszállításban. az utépitők az ismert gondok ellenére jól hasznosították a beruházások csökkentése miatt megnövekedett kapacitásukat, és mindent egybevetve nehéz, de eredményes esztendőt zártak.

a jelzések szerint jövőre a közúti áru- és személyszállítás különösebb probléma nélkül tevékenykedhet, ezért elsőrendű feladatuk szolgáltatásaik színvonalának, gazdálkodásuk hatékonyságának növelése; az erőket a személyszállítás fejlesztésére, minőségének javítására kell összpontosítani. a miniszterhelyettes beosztott a közúti közlekedés biztonságával, rendjével kapcsolatos feladatokról, s végül bejelentette, hogy az idei kedvező kísérletek alapján jövőre megosztják a kpm autófelügyelet munkáját, a minisztérium helyi szerveinek, a közúti közlekedés megyei gazdálkodásnak nagyobb jogkört adnak.

a miniszterhelyettes a tanácskozáson az egész évi munka elismeréseként miniszteri kitüntetésekkel és jutalmakat adott át számos dolgozónak. /mti/

--

bb 67. beköltöztek az ezredikbe - lakásokat adtak át székesfehérvárott

vid/kz bzs -cz

1972. december 20.

székesfehérvár millemniuma alkalmából a fejér megyei állami építőipari vállalat felajánlotta, hogy az ezer év tiszteletére ezer lakást épít az idén a városban. a vállalatot is teljesítették: 1135 korszerű lakást adtak át ebben az évben. a lakások zömében már beköltöztek a lakók. az ó-esztendő utolsó lakásainak kulcsátadására szerdán került sor. ebből az alkalomból kapta meg a Münnich-ferenc-lakótelep négyemeletes lakóházában az egyik második emeleti, tanácsi értékesítésű lakás kulcsait az idei ezredik új lakás tulajdonosa, angyal györgy kazánfűtő. az ezredik lakástulajdonost és családját kedves ünnepségen köszöntötték a fejér megyei állami építőipari vállalat képviselői, valamint a székesfehérvári városi tanács igazgatási osztályának a vezetői. /mti/

15.55/bzs

-48-

bb 68. erdélyi minály kiállítása szegeden

vid-kz szb -cz

1972. december 20.

szerdán szeles zoltán művészettörténész megnyitotta a szegedi múzeum képtárában erdélyi minály festőművész hagyaték kiállítását. az idén elhunyt művész még négy évvel ezelőtt mintegy száz művét ajándékozta szülővárosának szegednek, ahol életének utolsó évtizedében élt. közülük harminc olajfestmény és csaknem ugyanennyi grafika került most a nagyközönség elé. tájképek, csendéletek, portrék mellett a művész élénken reagált a társadalmi, a történelmi jelenségekre is. megörökítette a felszabadulással és más eseményekkel kapcsolatos epizódokat is. /mti/

--

bb 69. miroslov válek

pá szb la

1972. december 20.

szlovák kulturális miniszter - aki ilku pál művelődésügyi miniszter meghívására rövid látogatást tett hazánkban -, szerdán elutazott Magyarországról. budapesti tartózkodása során fogadta aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára,; a szlovák miniszter megbeszélést folytatott a művelődésügyi minisztérium vezetőivel, látogatást tett a magyar írók szövetségében és az európa könyvkiadónál. /mti/

--

bb 70. embargós: ma este 18 óráig!

kádár jános,

tm szb hi la

1972. december 20.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára táviratban üdvözölte george marchais-t, a francia kommunista párt főtitkárává választása alkalmából. /mti/

--

16.18/szb

-49-

bb 71. ezer új lakás - teljesítette éves tervét a komárom megyei állami építőipari vállalat

vid-kz szb la

1972. december 20.

az idei ezredik új lakást adta át szerdán a komárom megyei állami építőipari vállalat. ezzel teljesítette éves lakásépítési tervét az építőmunkások kollektívája. az év végéig még 173 új otthon adnak át rendeltetésének. a vállalat dolgozói a múlt évhez képest az idén 16 százalékkal magasabb termelési értéket állítottak elő. a többlettermelés 63-64 százaléka a termelékenység növeléséből származik. javultak a kereseti lehetőségek is: a vállalat bérszínvonala csaknem négy százalékkal növekedett.

nem sikerült viszont a lakások átadási ütemén javítani. anyagellátási zavarok és az év eleji beruházási bizonytalanság nagymértékben hátráltatta a folyamatos munkát. így az idén is csak a szokásos év végi hajrával tudták teljesíteni a tervet. bizonyítja ezt, hogy az ezer lakásból 550 az utolsó negyedévben készült el /mti/

--

bb 73. parafálták a magyar-benelux árucsereforgalmi jegyzőkönyvet

tm/ny 1e la

1972. december 20.

befejeződtek a magyar-benelux kereskedelmi vegyesbizottsági tárgyalások, amelyek eredményeként szerdán a külkereskedelmi minisztériumban jegyzőkönyvet parafált magyar részről tóth ferenc, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezető-helyettese, és benelux részről andré chaval, a belga külügy-és külkereskedelmi minisztérium meghatalmazott minisztere. a vegyesbizottság a két fél között érvényben lévő hosszulejárata kereskedelmi megállapodás alapján 1973-ra új árulistákat állapított meg, amelyek a korábbi évekhez képest nagyobb mértékben teszik lehetővé az árucsereforgalom kölcsönös növelését. a parafált jegyzőkönyv a magyar exportban még mennyiségi korlátozás alá eső árucikkek közül elsősorban a textilák, könnyűipari termékek és hengerelt áruk beviteli lehetőségét bővíti, míg importunkban a hagyományos szerkezetnek megfelelően a vegyipari, textilipari anyagok, színes fémek és gépipari termékek behozatalának fokozását teszi lehetővé. /mti/

--

-50-

16.45/ny

Tóth 20

bb 72. kitüntetés

pá/ny 1e la

1972. december 20.

vég lászlónak, a pamutnyomóipari vállalat vezérigazgatójának nyugállományba vonulása alkalmából, a könnyűipar, ezen belül a textilipar fejlesztésében, valamint az ország legnagyobb textilipari vállalatának vezetésében szerzett érdemei elismerésül a népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést keserü jánosné könnyűipari miniszter szerdán délután nyújtotta át. /mti/

--

bb 74. magyar-nyugatnémet közös vállalat stuttgartban

t hz/pá/ny 1e -la

1972. december 20.

nyársik istván, a tannimpex vezérigazgatója szerdán sajtótájékoztatón jelentette be, hogy a tannimpex bőr- és szőrme külkereskedelmi vállalat egy nszk-beli céggel stuttgartban gota néven magyar-nyugatnémet közös vállalatot alapított. a magyar vállalat legnagyobb tőkes piacán létesített közös vállalat 1973. január 1-től a kesztyűfélék kivételével - a tannimpex valamennyi exportcikkét forgalmazza majd az nszk-ban.

a nyugatnémet vásárlások eddigi gyors növekedésére mi sem jellemzőbb, mint hogy idén a tannimpex megháromszorozta a bőr ruházati cikkek exportját, kétszer több cipőt és lényegesen több bőrdíszmű-, valamint szőrmeárut értékesített, mint az előző évben. az új közös vállalat egyik fontos feladata a nyugatnémet piac igényeinek még pontosabb felmérése lesz, hogy e jelentős eredményeket a következő években tovább fokozhassák.

mivel londonban már három éve eredményesen működik a tannimpex közös vállalata, most tárgyalnak osztrák és svéd cégekkel is e nagy lehetőségeket biztosító kereskedelmi forma további szélesítéséről. /mti/

--

-51-

16.55/ny

Tóth 20

bb 75. nagygyűlés a dnff megalakulásának évfordulója alkalmából
t tf/fk szb hi la 1972. december 20.

a hazafias népfront országos tanácsa, a szot és az országos béketanács szerdán szolidaritási nagygyűlést rendezett a mediacor műveknél a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 12. évfordulója alkalmából. kiss károly, a szot és az obt al-elnöke nyitotta meg az ünnepséget, amelynek elnökségében helyet foglalt czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, nagy richárd a budapesti pártbizottság titkára, harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, dr. trautmann rezső, a budapesti népfrontbizottság elnöke, a xiii. kerület párt- és állami vezetői. ugyancsak az elnökség tagja volt hoang cuong, a vdk budapesti nagykövete.

bencsik istván, a hazafias népfront főtájkára mondott ünnepi beszédet.

- a széles társadalmi bázisra épülő, a haladó erőket egyesítő dnff 1960 december 20-án történt megalakítása - hangsúlyozta - a vietnami nép küzdelmének új, dicsőséges szakaszát nyitotta meg. a magyar népköztársaság állama, s az mszmp politikájának szellemében a magyar társadalmat képviselő tömegszervezetek és mozgalmak kezdetől mindent megtettek a felszabadítási front nemzetközi tekintélyének növeléséért, elismertetéséért, harcának erkölcsi és anyagi támogatásáért.

- tizenkét esztendő telt el a dnff megalakítása óta, s azok az esztendők, amelyek a vietnami népet példává és jelképpé emelték a világ haladó közvéleménye előtt, rendkívüli mértékben ártottak az indokinal földre betolakodók, mindenekelőtt az amerikai egyesült államok nemzetközi tekintélyének, presztizsének. és ma már minden korábbinál nagyobb erővel demonstrálja e háború elleni tiltakozását a világközvélemény, a jó akaratu emberek sokasága. a háboruellenes tömegbázis az amerikai nép körében is kialakult és megerősödött. ez a hangulat - a fegyverek elleni tiltakozás - buktatta meg 1968-ban johnson, az akkori elnököt, egyszersmind ez kényszerítette arra, hogy párizsban megkezdje a háború lezárására hivatott tárgyalásokat. nixon 1968-ban, és most, 1972-ben is azzal került be a fehér házba, hogy megígérte a háboruellenes tömegeknek az agresszió befejezését. más kérdés, hogy nixon olyannyira szabadnak és demokratikusnak hirdetett tájékoztatási rendszere félrevezette a békét kívánó közvéleményt, és most, nixon második elnöksége idején még mindig távolinak tűnik a tárgyalásokon a megállapodás.

/folyt.köv./

17.00/szb

-52-

bb 75. /nagygyűlés a dnff... 1. folyt./-szb

- bármilyen jól tervezték is meg, bármilyen tökéletesnek tűnt is a számítógépeken kidolgozott hadviselés, mindez összeomlott a vietnami nép hazafias lelkesedésén, hősiességén, a hazafiak mindig megtalálták azt a rést, amelyen át be lehetett hatolni az amerikai imperialisták és saigoni bábjaik vonalai mögé. fel tudtak szabadítani összefüggő területeket és meg tudták ott teremteni a népi közigazgatást. vietnam egész népének szent joga, sőt kötelessége, hogy országát megszabadítsa az idegenektől, magának szabadságot és függetlenséget biztosítson északon és délen egyaránt.

- a dnff évfordulóján most ismét megújítjuk fogadalmunkat - mondta befejezésül bencsik istván -, hogy fokozzuk szolidaritásunkat a hős vietnami néppel. a jelenlegi történelmi helyzetben változatlanul a kettős harc van napirenden: a frontokon a katonai küzdelem, mindaddig, amíg tart a háború, a diplomáciában pedig a küzdelem a tüzszüneti egyezmény aláírásáért.

felszólalt a nagygyűlésen huynh van than, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

- a dél-vietnami nép minden győzelmének a dnff a szervezője és vezetője - mondta. - ezekből a győzelmekből született meg a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány, amely állami funkciót tölt be, s törvényesen hivatott rendezni minden kérdést a dél-vietnami nép nemzeti és önrendelkezési jogáról. az idén olyan időszakban ünnepli a dél-vietnami nép a dnff-évfordulót, amikor hevesen folytatódik az 1972. tavaszán megindult stratégiai offenzíva, nagy, sokoldalú sikerek elérésével. jelentős csapást mértünk az ellenségre azáltal, hogy megsemmisítettük a saigoni bábhadereg összes reguláris hadosztályainak kétharmadát, keresztülhúztuk az ugynevezett „pacifikációs” tervet. számo kisebb-nagyobb településen összesen több mint kétmillió lakos szabadult fel. az ujonnan felszabaduló területek, a régebben szabaddá váltakhoz kapcsolódva, szilárd bázissá kovácsolódtak, s ez biztosítja az emberi és anyagi erőket a frontnak. kemény szavakkal szólt huynh van than arról, hogy ezekben a napokban is többszáz amerikai kalózgép több bevetésben támadta - az észak-vietnam elleni támadásokat felújítva - hanoi fővárost és haiphong kikötőjét, s ennek során mintegy száz polgári lakos vesztette életét. az áldozatok többsége ezuttal is idős ember és gyermek, s számos lakóház, iskola, kórház dőlt romba. ez a rendkívül súlyos, új eszkalációs lépés ismét arcátlan kihívás vietnam és az egész világ közvéleménye ellen. /folyt.köv./

17.05/szb

-53-

bb 75. /nagygyűlés a dnff... 2. folyt./-szb

ez a cselekmény teleplezi Nixonnak azt a félrevezető kijelentését, hogy „a béke karnyújtásnyi távolságra van,„ ez a cselekmény a vietnami népek elleni újabb büntettek elkövetését vonja maga után, de szemernyi sem töri meg a vietnami nép harci akaratát: dél-vietnam felszabadításáért, a szocialista észak-vietnam megvédéséért, az ország újraegyesítéséért vívott küzdelemben.

befejezésül a dvk ideiglenes ügyvivője köszönő szavakkal szólt arról, hogy a magyar kormány, majd társadalmi és tömegszervezetek, mozgalmak egész sora nemrégiben nyilatkozatban, illetve állásfoglalásban támogatásáról biztosította a dvk kormányának október 26-1 és a dvk kormányának október 28-1 nyilatkozatait a vietnami háború befejezéséről és a béke helyreállításáról.

a nagygyűlésen levélben juttatták kifejezésre a vietnami nép iránti testvéri szolidaritást, a tiltakozást az indokínai háború ellen, követelték a háború befejezését. a szolidaritási esemény az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

bb 76. egy szocialista brigád jubileuma

t sz/pá/ny 1e la

1972. december 20.

a földmérő és talajvizsgáló vállalat törekvés szocialista brigádja szerdán délután jubileumi brigádülést tartott. a ma már 20 tagú brigád tíz évvel ezelőtt alakult, s így uttörőnek számít a tervező vállalatokban. a meleg hangulatu brigád-gyűlésen az elmúlt tíz év mérlegét Branovits István brigádvezető vonta meg. a brigád olyan nagyjelentőségű építkezéseknél végzett előtervezési és tervezési munkát, mint a József Attila és a Kelenföldi lakótelep. 1968 óta dinamikus fejlődik a brigád exporttervezési munkája, például itt készült el Potsdam városközpontjának telepítési tanulmányterve. a jubileumi ülés után kiállítás nyílt a brigád tíz éves történetéről, munkájáról. /mti/

bb 77. elgázolta a teherautó

vid/kz/ny la

1972. december 20.

Szabó István 30 éves bujádi lakos, a sziráki állami gazdaság tehergépkocsijával szerdán salgótarjánban elgázolta az utas-ten áthaladó kára Istvánné, 66 éves salgótarjáni lakost. az idős asszonyt a mentők súlyos koponyasérüléssel a madzsar József kórházba szállították. a Nógrád megyei rendőr-főkapitányság a bal-eset ügyében vizsgálatot indított. /mti/

17.30/ny

-54-

bb 80. felmentés, kinevezés

pá szb hi la

1972. december 20.

a népköztársaság elnöki tanácsa Beck István rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet - érdemeinek elismerése mellett - felmentette hazánk berni nagykövetségének vezetésére kapott megbízása alól. egyidejűleg Varsányi Györgyöt rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki, és megbízta hazánk berni nagykövetségének vezetésével. /mti/

bb 81. értekezlet a művelődésügyi minisztériumban

pá szb hi la

1972. december 20.

Szerdán a művelődésügyi minisztériumban munkaértekezletet tartottak a megyei tanácsok elnökhelyetteseinek és művelődési osztályvezetőinek részvételével. Dr. Orbán Lászlónak, a művelődésügyi miniszter első helyettesének megnyitója után Garamvölgyi József miniszterhelyettes adott tájékoztatást a közművelődéspolitikai irányelvek kidolgozásának előkészítéséről. Mint ismeretes, a központi bizottság november 14-15-1 ülésén úgy határozott, hogy ki kell dolgozni a közművelődés fejlesztésének átfogó tervét. A cél olyan politikai állásfoglalás kialakítása, amely pontosabban megszabja közművelődési feladatainkat, elősegíti, hogy jobban összefogjuk a rendelkezésünkre álló szellemi és anyagi erőket, a társadalmi szükségletnek megfelelően korszerűsítsük a közművelődés irányítási rendszerét. Mindez azt célozza, hogy maradéktalanul végrehajthassuk a X. pártkongresszus határozatait és megfelelő módon készüljünk a XI. kongresszusra. Ebben a munkában elengedhetetlen a központi és társadalmi szervek, valamint a tanácsok eddignél fokozottabb együttműködése, a helyi szervek kezdeményező szerepe.

a vitában felszólalt Molnár Ferenc, az MSZMP KB tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője. Dr. Gosztonyi János miniszterhelyettes az alsó- és középfoku központi felügyeleti rendszerről kiadott utasítás végrehajtásának egységes értelmezéséről és a közös tennivalókról beszélt. A vitában felszólalt továbbá Buda Gábor, a minisztertanács tanácsi hivatalának helyettese vezetője. /mti/

-55-

bb 78. elkészült a szegedi tv reléállomás

vid/kz/ny La

1972. december 20.

szegeden nemrégiben egy honvédségi helikopter a város legmagasabb épületének számítógépes építők munkás szálloda tetejére emelte a tv-reléállomás antennaárbócsát. azóta folyamatosan szerelték a 20 wattos kis helyi erősítő egyéb berendezéseit, műszereit is. a munkával elkészültek, s megkezdték a próbaüzemelését. a „mini-erősítő”, számottevően javítja majd szegeden és környékén a televízió vételi lehetőségeit./mti/

..-

bb 79. több mint 100 nagyüzem - 100.000 háztartási készülék - 30 millió mázsa szénnel egyenértékű földgáz szegedről

vid/kz/ny La

1972. december 20.

a szegedi szénhidrogén medencében a hetek óta tartó sikeres próba után megkezdte a teljes üzemű termelést a dél-alföld legnagyobb földgázfeldolgozó üzeme és a hozzá tartozó egész apparátus: a gáztermelő kutak, gyűjtőállomások, csővezeték-rendszerek. ez az üzem kizárólag a gáztermelésre kialakított kutak „termését”, dolgozza fel. megtisztítja a gázt a víztől, a szennyeződéstől, leválasztja a gázolint - amit egyelőre a kőolajba kevernek - s a tüzelésre kész földgázt az országos távvezeték hálózatba bocsátja. mellette működik az az üzem, amelyik az olajjal együtt a felszínre kerülő gázokat dolgozza fel. együttesen már napi ötmillió köbméter földgázt termelnek. ez az ország szükségletének körülbelül az egyharmadát fedezi.

a szegedi szénhidrogén medence így most már a végleges évi terveként előirányzott 2 milliárd köbméterből másfélmilliárdot megtermel. ez a hatalmas gázmennyiség hozzávetőlegesen 30 millió mázsa közepes kalóriaértékű hazai szénnel egyenlő értékű, s szinte ugrásszerűen javítja ezen a télen az ellátást.

mindez természetesen azt is jelenti, hogy ez a korábban energiaszegény vidék - a délalföld - a korábnál jóval kevesebb szénigényel. csak szegedre és környékére évente ötvezer vagon szénigényel kevesebbet. az egész délalföldön már több mint száz nagyüzem állt át a földgáz használatára, a háztartási tüzhelyek, fűtőberendezések, fürdőszobai vízmelegítők és más készülékek száma pedig csak a délalföldi gázgyártó és szolgáltató vállalatokhoz tartozó bács, békés és csongrád megyében meghaladja a százat./mti/

17.50/ny *nek* *..-*
-56-

10/18¹⁰

bb 82. a magyar vezetők üdvözlőlevele a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

pá szb hi la

1972. december 20.

L. I. Brezsnyev elvtársnak,
a szovjetunió kommunista pártja
központi bizottsága főtájtárának,

N. V. Podgornij elvtársnak,
a szovjetunió legfelsőbb tanácsa
elnöksége elnökének,

A. N. Koszigin elvtársnak, a
szovjetunió minisztertanácsa
elnökének,

m o s z k v a

kedves elvtársak!

a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége megalakulásának 50. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormányja nevében szívből jövő elvtársi üdvözlőnként és őszinte jókívánságainkat küldjük önöknek és a szovjetunió testvéri népeinek.

a világ első munkás-paraszt állama, a szovjetunió a nagy októberi szocialista forradalom szülője, a halhatatlan Lenin vezette bolsevik párt történelmi jelentőségű vívmánya, az emberiség történetének első szocialista államában, a szovjetunióban kialakult az emberek új típusú közössége, a különböző népek, nemzetek, nemzetiségek nagy testvéri családja: a szovjet nép.

a soknemzetiségű szovjetunióban a leninista nemzetiségi politika teljes győzelmet aratott. a szovjet állam félévszázados történetével bebizonyította a nemzeti kérdéssel kidolgozott marxista-leninista tanítások helyességét, óriási történelmi tapasztalatokkal gazdagította a munkásosztály forradalmi elméletét és felbecsülhetetlen értékű utmutatást adott a marxista államelmélet gyakorlati megvalósításában más országok munkásosztályának, különösen a második világháború után született népi demokratikus országoknak.

/folyt.köv./

18.00/szb

-57-

10/18²⁰

bb 82. /a magyar vezetők... 1. folyt./-szb

a szovjetunió népei, a szovjetunió kommunista pártjának vezetésével teljes egységben összeforrva végzik alkotó munkájukat, s együttes erőfeszítéssel hatalmas eredményeket értek el a gazdaság, a kultúra, a tudomány és az oktatás terén, felépítették hazájukban a szocializmust és sikeresen építik a kommunista társadalmat.

a szovjetunió megalakulása óta világító fátyla az emberiség fejlődésének széles országútján. a szovjet állam gazdasági, politikai és katonai erejének szüntelen növekedése és gyarapodása jelentős mértékben hozzájárult a világ mai képének kialakulásához, a nemzetközi erőviszonyok eltolódásához a szocializmus, a haladás, a béke erőinek javára. a szovjetunió, mint a múltban és a jelenben, a jövőben is a szebb és jobb világra áhító emberiség reménysége és a haladás biztos záloga.

kedves elvtársak! a magyar nép mélységesen tiszteli a szovjet népet, becsüli a sokszor nagy erőfeszítést, áldozatot és megpróbáltatást követelő félévszázados dicsőséges utját, pártjaink, kormányaink és népeink szilárd elvi alapokon nyugvó őszinte barátságának és testvéri együttműködésének újabb jelentős állomása volt a szovjetunió párt- és kormányküldöttségének magyarországi látogatása. a magyar nép a szovjetunió testvéri népeivel együtt ünnepli az 50 éves szovjet szocialista köztársaságok szövetségét.

amikor a szovjetunió megalakulásának félévszázados évfordulója alkalmából pártunk, kormányunk és népünk nevében üdvözlőtűket küldjük, újabb sikereket kívánunk önöknek és a testvéri szovjet népnek a szovjetunió kommunista pártja xxiv. kongresszusa által kitűzött feladatok megvalósításában, a kommunista társadalom építésben.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára;

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke;

fock jenő,
a magyar népköztársaság kormányá-
nak elnöke.

/folyt.köv./

18.05/szb

-58-

Tó/1820

bb 82. /a magyar vezetők... 2. folyt./-szb

a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából péter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere táviratban üdvözölte a.a. gromikot, a szovjetunió külügyminiszterét. czinege lajos honvédelmi miniszter andrej grecko marsallhoz, a szovjetunió honvédelmi miniszteréhez intézett üdvözlő táviratot.

a szot elnöksége a szovjet szakszervezetek központi tanácsához, a kisz a lenini komszomolhoz, az országos béketanács a szovjet békebizottsághoz intézett üdvözlőt. /mti/

..-

bb 83. befejeződtek a magyar-szovjet vasuti tárgyalások

1 kf/mm szb ie la

1972. december 20.

a magyar-szovjet vasuti együttműködési bizottság budapesti ülése befejezte munkáját. az ülésen megtárgyalták a két ország közötti személy- és áruszállítás egyes kérdéseit, szó volt az egyesített magyar-szovjet konténerpályaudvar kiépítéséről, s értékelték a magyar-szovjet vasuti műszaki-tudományos együttműködési bizottság eredményeit.

a v.sz. gavrilov közlekedésügyi miniszterhelyettes vezetésével tárgyaló szovjet küldöttséget fogadta dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter.

a vendégek szerdán részt vettek a máv északi járműjavítóban a szovjetunió fennállásának 50. évfordulója tiszteletére rendezett barátsági nagygyűlésen, ahol dr. mészáros károly miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója és v.sz. gavrilov miniszterhelyettes is felszólalt. a küldöttség megtekintette a nagy munkásmozgalmi múlttal rendelkező vasuti üzemet. /mti/

..-

bb 85. dr. ajtai miklós fogadta a mongol egészségügyi minisztert

k vt/pá szb ni

1972. december 20.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese szerdán hivatalában fogadta a mongol egészségügyi küldöttség élén hazánkban tartózkodó dr. bazarin demberel egészségügyi minisztert, és szívélyes baráti beszélgetést folytatott vele. a látogatásnál jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter. /mti/

..-

18.08/szb

-59-

Tó/1835

bb 84. új magyar-mongol egészségügyi együttműködési egyezményt
irtak alá

t vt/pá/ny hi la

1972. december 20.

Szerdán az egészségügyi minisztériumban magyar részéről dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, mongol részről dr. Bazarin demberel egészségügyi miniszter ünnepélyesen aláírta az öt évre szóló új, magyar-mongol egészségügyi együttműködési egyezményt, valamint az ennek megvalósítását szolgáló, 1973-74-re vonatkozó együttműködési munkatervet. az ünnepélyes aktusnál jelen voltak az egészségügyi minisztérium vezető beosztású munkatársai, továbbá Barity Miklós, a külügyminisztérium csoportfőnöke. ugyancsak ott volt Lhamszurengin tudév, a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

az aláírást követően dr. Szabó Zoltán egyebek közt hangsúlyozta: az egyezmény aláírása azért jelentős esemény, mert együttműködésünknek, kapcsolatainknak az eddiginél szélesebb keretet biztosít, a munkaterv pedig az együttműködés megvalósításának hatékonyabb feltételeit teremti meg. dr. Bazarin demberel azt a sokoldalú segítséget méltatta, amelyet hazánktól a mongol népköztársaság a szocialista építőmunka feladatainak megoldásához már eddig is kapott, majd hangoztatta: az egyezmény és a kétéves munkaterv országaink és egészségügyi minisztériumaink között az együttműködés olyan lehetőségét teremti meg, és a következő évek közös munkájához olyan feltételeket biztosít, amelyek mindkét fél számára igen hasznosak lesznek.

x x x

a magyar-mongol egészségügyi együttműködési egyezmény két évre szóló munkaterve egyebek közt magában foglalja tájékoztató és tudományos anyagok cseréjét, egészségügyi szakemberek kölcsönös tanulmányutjait, különböző tudományos rendezvényekre történő meghívásokat, mongol egészségügyi szakemberek hosszabb időre szóló magyarországi továbbképzését, kutatási tématervek, orvosi szakkönyvek, szakfolyóiratok, egészségügyi felvilágosítási anyagok cseréjét, a kölcsönös tájékoztatást a gyógyító-megelőző, közegészségügyi és járványügyi ellátással kapcsolatos időszaki kérdésekről./mti/

18.10/ny

-60-

bb 86. belföldi híreink jegyzéke 13 órától 18 óráig:

szb la

1972. december 20.

43. sajtótájékoztató a „Látóhatár”,-ról
44. kis népszámlálás
45. sajtókonferencia a román nagykövetségen
46. mintabolt
47. fürdőigazgatóság
48. üzletek nyitvatartása
49. erdei ferenc emléktábla
50. tisztasági mozgalom
51. mathiász díjasok
52. „robotron 21,,
53. édosz kv ülése
54. kpvdz kv ülés
55. új tanműhely
56. ifjumunkás tanács ülése
57. lengyel kult. küldöttség
58. mesonmagyaróvári kötöttárugyár
59. kiemelkedő hangjátékok
60. vegyipari szaksz. kv. ülése
61. fővárosi tanács vb ülése
62. közl. balesetek
63. diszünnepek vidéken
64. kitelepitik sopronból...
65. szaktanterem
66. tanácsk. a közúti közlekedésről
67. lakásátadás
68. erdélyi Mihály kiállítás
69. miroszlav valek
70. kádár János távirat. marchais-hez
71. ezer új lakás
72. kitüntetés
73. magyar-benelux
74. magyar-nyugatnémet közös vállalat
75. nagygyűlés /medicor/
76. egy szocialista brigád
77. elgázolta a teherautó
78. szegedi tv reléállomás
79. földgáz
80. felmentés, kinevezés
81. értekezlet a műv. min-ban
82. magyar vezetők üdvözléte a szu évf. alkalmából
83. magyar-szovjet vasúti tárgyalások
84. magyar-mongol egészségügyi egyezmény
85. ajtai fogadta demberelt
86. hírjegyzék

/mti/

18.43/szb

-61-

Tel 18/10

bb 87. időjárásjelentés

fk szb la

1972. december 20.

a meteorológiai intézet jelenté 1972. december 20-án,
szerdán 19 órakor:

hideg idő

várható időjárás csütörtök estig:

délen is csökkenő felhőzet, a déli országrészben egy-két helyen hószállingózással. az ország többi részén derült, száraz idő. a többfelé élénk, északkeleti-keleti szél csütörtökre mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0 - plusz 4 fok között. /mti/

--

bb 88. megnyílt a kelet-magyarországi képzőművészek tárlata

t ró/fk szb hi la

1972. december 20.

szerdán a magyar nemzeti galériában megnyílt a kelet-magyarországi képzőművészek első budapesti közös tárlata. a hajduság és a nyírség képzőművészetét reprezentáló kiállításon megjelent kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, jakab sándor és nagy miklós, az mszmp kb osztályvezetői, karakas lászló, a hajdu-bihar megyei pártbizottság és dr. tar imre, a szabolics-szatmár megyei pártbizottság első titkára, katona imre, a budapesti pártbizottság titkára, művészeti, társadalmi és politikai életünk számos ismert személyisége, valamint hajdu-bihar megye budapesti testvérkerületének, angyalföldnek politikai, társadalmi vezetői.

a kiállítók egy része életművével jelentkezik, néhányan legszébb alkotásaikkal szerepelnek. portrák, többalakos zsáner- és életképek, szobrok, dekoratív lakástextilek és kerámiák jelzik a főváros centenáriuma tiszteletére rendezett kiállítás témagazdagságát.

a tárlatot, - amely 35 művész több mint 200 alkotásával vall kelet-magyarország élő képzőművészetéről - kiss imre, a hajdu-bihar megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg; közreműködött farkas zsuzsa, a debreceni csokonai színház tagja, valamint a debreceni kodály kórus, gulyás györgy karnagy vezetésével. /mti/

--

19.02/szb

-62-

101540

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 45. számú hír /sajtókonferencia a román nagykövetségen/ harmadik bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:

... ez a program három-négy ötéves tervidőszakban valósul

meg...
/mti/

--

bb 89. elfogták egy halálos gázolás tettesét

i ms/mm/ny la

1972. december 20.

november 20-án a hajdu-bihar megyei józsa községben egy személygépkocsi halálra gázolta dürgő ferencné takarítónőt, aki az uton kerékpárját tolt. a gépkocsivezető ezután elmenekült. a rendőrség kezdetben erdei ferenc 25 éves helybéli segéd munkást gyanúsította, a nyomozás során azonban megállapították, hogy a gázoló lucz jános segéd munkás, ideiglenes józsa lakos volt. lucz jánost a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és megindította ellene a büntető eljárást. /mti/

--

bb 90. elhunyt kürthy györgy színművész

i ms/gg szb la

1972. december 20.

szerdán délután elhunyt férfi színészeink nesztora, kürthy györgy, a nemzeti színház egykori tagja. kilencvenegy évet élt. /mti/

--

bb 91. dr. biró józsef

la szb la

1972. december 20.

külkereskedelmi miniszter szerdán hazaérkezett moszkvából, ahol aláírta az 1973. évi magyar-szovjet árucsereforgalmi jegyzőkönyvet. /mti/

--

-63-

102105

bb 92. autóbusz-villamos összeütközés a váci uton

i ms/gg szb la

1972. december 20.

szerdán a váci ut és az apály utca torkolatában a geodé-
ziai és térképészeti vállalat autóbusza nem adta meg az áthala-
dási elsőbbséget az egyik 55-ös jelzésű villamosnak. az össze-
ütközés következtében a villamos utasai közül egy súlyosan egy
másik könyebben megsérült. az autóbusz üres volt, vezetője sér-
tetlen maradt. az összeütközés a villamosforgalomban félórás ki-
esést okozott. /mti/

--

bb 93. belföldi híreink jegyzéke 18 órától zárásig:

szb la

1972. december 20.

87. időjárásjelentés
88. tárlat
89. elfogták...
90. elhunyt kúrthy györgy
91. dr. bíró józsef hazaérkezett
92. busz-villamos összeütközés
93. hírjegyzék.
/mti/

--

- v é g e -

-64-

1021⁰⁵